

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

15. ČÍSLO

3,- Kč

12. PROSINCE 1993

HLAS BISKUPŮ K ZAHÁJENÍ NOVÉHO ROKU DUCHOVNÍ OBNOVY

Bratři a sestry!

29. listopadu 1987 se četl ve všech kostelích české a moravské církevní provincie pastýřský list, jímž bylo vyhlášeno Desetiletí duchovní obnovy národa. Za uplynulých šest let jsme tak všichni společně ušli kus cesty, na které se mnohé změnilo. Nejnápadnější změny byly vnější. Nastala svoboda, tehdy nečekaná a dnes už tak samozřejmá, že jsme v pokušení nevidět v ní Boží dar a nevážit si jí.

Někteří jste se na začátku Desetiletí nebo i později báli, že půjde o jednu z kampaní, jaké jsme znali z minulosti jako věci povětšinou neúčinné a zbytečné. Zkušenost nám však ukázala, že je tomu jinak. Už prvý rok Desetiletí nejenže podnítil pozornost křesťanů vůči trpícím a potřebným, ale vytvořil tehdy Výbory křesťanské pomoci, které se udržely do doby, než byla obnovena činnost Charity, a mnohde se staly jejími místními základními buňkami. Rada křesťanů svědčí o tom, že se jim světcí, které každý rok Desetiletí představuje, stali bližšími. A mnohde několik akcí spojených s Desetiletím, přesvědčilo farnost o tom, že není nutné stát jen na místě, že se život může rozběhnout i v dalších oblastech, které dosud byly neznámé nebo málo rozšířené.

Jsou ovšem i jiné zkušenosti. Zkušenosti s nehybností, malomyslností, s refrénem "u nás nic takového nejde", který se znovu a znovu opakuje, s očekáváním něčeho, co "přijde seshora", z biskupství, a co ve farnosti, doposud spící nebo duchovně živořící, způsobí obnovu. Je však třeba si znovu připomenout, že víra vždy začíná v srdci člověka a že Ježíš je přítomen a působí tam, kde se dva nebo tři shromáždí v jeho jménu. Desetiletí obnovy není akce, kterou někdo vyhlásí a nějaký úřad jí uskuteční. Desetiletí duchovní obnovy národa je proces, do kterého buď vstoupíme, a potom se začne i skrze nás obnova uskutečňovat, nebo nevstoupíme, budeme čekat, až se ti okolo nás změní nebo něco udělají, a potom se nestane nejspíš nic.

Téma sedmého roku Desetiletí, do kterého vstupujeme ve společenství s patronem roku sv. Václavem, je téma, které se netýká jen křesťanů, ale které se týká celé společnosti: **"Práce a společenská odpovědnost."** Totalitní režimy v tomto století oslavovaly sice práci písněmi a hesly, ale práce sama ztrácela svou čest a hodnotu. Upadala pracovní morálka a zhoršovaly se mezilidské vztahy na pracovištích.

V encyklice o lidské práci Laborem exercens, kterou vydal papež Jan Pavel II. roku 1981, nacházíme autenticky křesťanské pohledy na práci. Papež vidí práci jako účast na stvořitelském díle Božím, které má člověk rozvíjet. Zastává se práv pracujících a ukazuje také na spojitost mezi prací a životem rodiny. Práce zabezpečuje rodinný život a rodina se může stát pro dítě prvou školou pracovitosti.

O společenské odpovědnosti mluví dokumenty Druhého vatikánského koncilu a řada papežských projevů. Společenskou odpovědnost, tedy odpovědnost za to, co se v lidské společnosti děje, vidíme velmi výrazně také na

(Pokračování na str. 2)

Olomouc - dóm sv. Václava, patrona sedmého roku Desetiletí duchovní obnovy. Snímek Jana Smahelová.

HLAS BISKUPŮ K ZAHÁJENÍ NOVÉHO ROKU DUCHOVNÍ OBNOVY

(Dokování ze str. 14)

postojích a činech. Dana Pavla III. Pa-
pez se světa nebojí ani mu nenadbíhá,
ale snaží se zlo pojmenovat a hlavně
pomocí přiskonat všude tam, kde je to
možné.

Bratři a sestry,

jako lidé, pokřtění a biřmovaní má-
te nezastupitelný úkol: **pronikat ži-
vot společnosti křesťanským du-
chem, zpřítomňovat v životě naději,
která vyrůstá z evangelia.** A nezáleží
na tom, jak významné místo ve spo-
lečnosti zastáváte. V sedmém roce
Desetiletí duchovní obnovy bychom se
měli zaměřit především na dvě věci:
**na vzdělání a vytrvalou odvalu
k práci.** Ude hlavně o vzdělání v so-
ciální nauce církve. To nám ukáže,
jak církev ve světle evangelia a své
dvoutisícileté zkušenosti vidí otázky
práce, sociální spravedlnosti a sociál-
ní odpovědnosti. **V tomto úkolu nám
pomohou křesťanské časopisy,**

knihy a přednášky. Nemůžeme přece-
jen se vším, co se kolem nás děje,
souhlasit nebo naopak všechno od-
mítnat. Potřebujeme vidět veřejně věci
ve světle učení církve. Pokusme se
tedy každý na své úrovni v tomto roce
poznávat a přijímat křesťanský pohled
na hospodářství, práci, politiku. **Čtě-
me a rozšiřujme křesťanské knihy
a časopisy, hlavně ty, které oprav-
du vzdělávají!**

Vzdělání je nezbytné, ale nemů-
žeme u něho skončit. Jestliže žijeme
jako Boží děti z Ducha Božího, je na-
ším úkolem vnášet do světa Kristovo
světlo, učení církve, naději evangelia.
Máme brát svět vážně, modlit se za
něj a pomáhat v něm uskutečňovat
právo, pravdu a spravedlnost. Každý
na svém místě, kam nás Bůh posta-
vil.

Deset let duchovní obnovy nemá
být jen řadou poutí a slavností, nýbrž
desetiletím vytrvalé práce. Práce na

sobě samém, práce s druhými a práce
pro druhé. **Nezůstávejte v tomto díle
samí! Najděte si někoho, s kým se
budete modlit! Vyhledejte lidi, kteří
si dělají starosti s tím, co také trá-
pí vás - a hledejte řešení! Najděte si
čas na vzdělání - jak jinak bychom
mohli měnit tento svět podle Bo-
žího plánu?**

Kéž tento nový rok Desetiletí du-
chovní obnovy národa pod ochranou
hlavního patrona naší země svatého
Václava výrazně přispěje k tomu, aby
každý z nás pochopil a přijal svůj díl
odpovědnosti za život společnosti a
rozpoznal své konkrétní místo v díle
obnovy.

K tomu vám žehnáme.

Vaši
biskupové českých a moravských
diecézí.

(Grafická úprava redakce "Světla")

P. Kajetán Sasínek OFMcap.

SABOTOVANÉ VÁNOCE

Slavení vánoc se z roku na rok
stává hlučnější, nákladnější a také
pouzdravnější. Až do samých svátků
každý maříká, co ještě nakoupit, co
udělat, kam napsat. A tak místo
abychom oslavovali narození našeho
Spasitele, oslavujeme sami sebe. Na-
ši důležitost, náš vkus při výběru
dárků. A za to, co dáme pod stromeček,
chceme sklídit obdiv rodinných
příslušníků.

Z vánoc se udělala rodinná slav-
nost, rodinné shaw, které se liší od
jiných rodinných slavností tím, že je
v něm více sentimentality. Rodiče cítí
vinu, že na své děti neměli čas, a tak
na Štědrý večer hromadou dárků jim
to chtějí vynahradit. Vánoce se stá-
vají záležitostí penězanky - my na to
máme, my si to můžeme dovolit. Vá-
noc se zmocnil průmysl, obchod a pé-
stuje se jakýsi vánoční materialis-
mus. Ve švédských novinách, v před-
vánoční době, se objevuje inzerát:
"Co jste to udělali ze svátku mého
narození? Prosím vás, nedělejte mi
z toho jarmark. Podepsán vlastní ru-
kou Ježíš Kristus."

Můžeme si gratulovat, pokazili
jsme vánoce. Místo vánoční radosti
měli bychom se učit vánočnímu smu-
tku. Zadusili jsme Ježíšovo narození
pod hromadou balícího papíru s je-
dlovými větvičkami, pod kilometry
pozlacených stužek, pod hromadami
vánočních pozdravů a pod prohýba-
jícím se štedrovecerním stolem. Ticho
svatě noci přehlušíme výbuchy
šampaňského. Tohleto zůstalo kře-
stánské Evropě ze slavení vánoc. Ta-
jemství Boha, který se stal člověkem,
událost, která měla šokovat celý svět
se zploštila na nasládlou idylu jmelí.

Co pak se stal Syn Boží člověkem

proto, abychom se jednou za rok
sentimentálně dojímalí u vánočního
stromku, nacpávali se vánočním ka-
prem a vánočním pečivem, abychom
si z křesťanských vánoc udělali scé-
nár nabitý hodováním?

Zkazili jsme vánoce. To je vše-
chno. K tomu netřeba žádného ko-
mentáře. Sabotovali jsme prostotu
čtyř vět evangelia. "Porodila svého
prvorozeného Syna, zavinula do plé-
nek a položila do jesli, protože ne-
měli místa v hospodě." Evangelistovi
stačily čtyři řádky na to, aby řekl
vše o nejdůležitější události, jakou
kdy lidstvo vůbec zažilo. Právě tyto
čtyři řádky se stávají nemilosrdným
odsouzením těch našich nasycených
a nafoukaných vánoc chudobných
na Spasitele a bohatých na senti-
mentální dojetí. A tak ty naše bohaté
vánoce ochudily a vyprázdnily au-
tentické a skutečné vánoce. Měli
bychom naše bohaté vánoce aspoň
trochu obohatit bellémskou chudo-
bou, abychom byli naplněni vánoční
radostí.

O vánocích nejde přece o to, co
děláme my, ale o to, co dělá Bůh. Vá-
noce jsme si přece nevymysleli, jako
silvestra a 1. máj. To, že Bůh vstu-
puje do lidských dějin, to je něco da-
leko úžasnějšího, než pád kosmic-
kého tělesa na zem. Vánoce nesmí
člověka ukoľebat, uspat, ale probu-
dit, otrást jím a přivést k spasitel-
nému úžasu. "Tak Bůh miloval svět,
že poslal svého jediného Syna, aby
žádný, kdo v něho věří, nezahynul,
ale měl život věčný." Vánoce nám
chtějí říci: "Vy, kteří si myslíte, že
zvládnete všechno, kteří dovedete
měnit tuto zem, jedno přece nedo-
kážete - spasit se sami nemůžete."

Tento náš svět už objevil a vy-
zkoušel všechno, ale ještě neobjevil
a nevyzkoušel Krista a Jeho evan-
gelium: "A přece v nikom jiném není
spásy," napsal před téměř dvěma
tisíci lety svatý Petr. Kdosi řekl, že
už je nejvyšší čas, abychom z Písma
svatého vyčetli tu nejdůležitější větu:
"Pojďme do Belléma!" Poesie vánoč-
ního stromku a dárků pod ním jako
projev lásky k vánocům patří, ale
nesmí zadusit Ježíšův příchod na
naši zem.

Když se při slavení vánoc odtrhne
to, co se stalo v Bellémě a tato
trhlina se z roku na rok zvětšuje, tak
nám potom z vánoc zůstane jen
prázdný obal, slupka, vánoce ateis-
tické. Potom vánoční radost je hodně
rozředená, sentimentální a nikdy ne-
trvá dlouho. Potom vánoční stromek
může být velký, ale víra malá nebo
žádná. Pod vánočním stromkem je
hodně dárků, ale málo lásky. Posled-
ní kóncil volá ke všem křesťanům,
aby svátkům vrátili jejich ryzí nábo-
ženskou hodnotu a tuto hodnotu
aby rodiče odevzdali svým dětem.

Ríká se, že poslední svíčku na
adventním věnci rozsvěcuje Panna
Maria. Tato chudobná Matka ve sva-
té noci nebude potřebovat žádný
komfort, bude jí stačit maštal a tro-
chu slámy. A přece bude držet ve
svém náručí Spasitele světa. Ona
plně soustředěná jde plně vstříc vá-
nočnímu tajemství. Také my bychom
se měli ztížit a nechat za sebou před-
vánoční spěch. Jinak se nesetkáme
s naším Spasitelem, budeme se vra-
cet prázdní do všedních dní, protože
jsme odmítli Lásku, budeme se trmá-
cet životem, zatímco bychom mohli
být vnitřně šťastní a spokojeni.

MYŠLENKA NA NEDELI

'Co člověk, to jiný názor,' říkáme, když hodnotíme různé pohledy na věci, lidi i události.

Různost a množství nerozhoduje. Hlavní je správnost. O to jde i v nedělním čtení Janova evangelia.

V církevní obci, kde evangelium vznikalo, byla řada bývalých členů Křtitelovy duchovní školy. Tito lidé byli v pokušení Jana Křtitele přeceňovat a stavět ho více méně na roveň Pána Ježíše.

Prorok oděný do velbloudí kůže a snad i přísného vzezření odmítá označení Mesiáš. Je hlasem volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu. Výstižně a pravdivě svědčí, dokonce upozorňuje delegaci z Jeruzaléma, kterou tvořili kněží a levité, že všechny lidské představy o něm jako o Mesiáši či o Eliášovi jsou chybné. On je jen hlas, který má ukázat na pravého Vykupitele.

Židům se otevírají oči... Mesiáš, který přijde, nebude bohatý, mocný vládce, angažovaný v boji proti pohan-ským Římanům, nebude oním osvobo-

ditelem, který všechno zlé ohněm i mečem srovná. On bude jiný... Přijde, až dozraje čas. Nebude křičet ani hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasi, věrně ohlásí právo. Stane se světlem národů, otevře oči slepým, vyvede vězněné ze žaláře zla, ponese radostnou zvěst chudým, obváže ty, jimž puká srdce, oznámí zajatým propuštění... (Iz 42,61)

Takový tedy bude ten, který stojí mezi nimi a koho zatím neznají. Přijde po kazateli od Jordánu, nebude křtít vodou, ale Duchem. Proto se Jan před ním koří a jej uznává.

Evangelium 3. neděle adventní končí konstatováním toho, "co se událo v Betánii na druhé straně Jordánu, kde Jan křtil". A my cítíme, že všechny falešné představy o Vykupiteli jsou ty tam. Mesiáš - Vykupitel je blízko. Jeho původ i život je nejen podložen Biblií, ale hlavně zkušeností našeho srdce. A adventní touha v nás je začátkem setkávání s ním.

PERIKOPY NA 3. NEDELI ADVENTNÍ:

Iz 61,1-2a.10-11
1 Sol 5,16-24
Jan 1,6-8.19-28

CÍRKEVNÍ IDENTITA LAIKŮ

Sv. Otec Jan Pavel II. připomenul na generální audienci hluboký význam laikátu v Církvi. Rekl, že oni mají také svým způsobem podíl na kněžském, prorockém a královském úřadě Kristově. Zároveň se odvolal na slova svého předchůdce Pia XII., že "laikové si musejí stále hlouběji osvojit poznání, že oni nejen k církvi patří, nýbrž církve také jsou..."

PAPEŽ PODPORUJE PPR

Sv. Otec přijal na audienci účastníky kursu propagujícího přirozené plánování rodičovství. Rekl, že od chvíle, kdy vyšla encyklika "Humanae vitae" Pavla VI., vzrostla popularita metod přirozeného plánování rodičovství. Papež Jan Pavel II. vyjádřil svou jednoznačnou podporu všem, kteří se věnují osvětě manželských párů v tomto směru a udělil k tomu své apoštolské požehnání.

PAPEŽ DO BELGIE

Podle oznámení bruselského arcibiskupa kardinála Godfrieda Danneel-se navštíví Sv. Otec Jan Pavel II. příštím rokem v květnu Belgie, kde prohlásí blahoslaveným misionáře kongregace Nejsvětějšího Srdce Ježíšova P. Damiana de Veustera (1840 až 89). Tento řeholník se věnoval na ostrově Molokai v Tichomoří péči o nemocné malomocenstvím, až nakonec sám nakažen touto nemocí zemřel. U nás je znám populární Hün-nermannův životopis tohoto světce pod názvem "Otec vyhoštěných".

TEROR V ALŽÍRSKU

Podle zprávy Mezinárodní organizace obrany práv člověka Amnesty International bylo v Alžírsku vyneseno letos více než sto rozsudků smrti z důvodu svědomí, z toho dvacet vykonáno. Tisíce osob jsou ve vězení. Mezi nimi je také celá řada křesťanů, kteří konvertovali z islámu. Alžírské zákony podobně jako zákony většiny islámských zemí takové konverze zakazují a trestají dlouholetým vězením nebo smrtí.

*Bůh myslí na mne, Bůh mě hledá.
Bůh je na cestě ke mně... Cesta je dlouhá.
Bůh vyšel ze svého nedosažitelného světa.
Šel k prorokům a vešel v jejich slova...
Šel do života vyvoleného národa a tu a tam vešel do vedení
a do událostí jejich dějin...
Šel do základu lidské přirozenosti a vešel v luno panny;
stal se člověkem v Ježíši Kristu.
O něm se říká, že přišel na tento svět.
To není obraz. Za tím je dlouhá cesta.
Tato celá cesta byla cestou, ne "k lidem",
nýbrž ke mně.
Proroci, židovský národ, dějiny od pádu Adamova
až k plnosti času - těmi všemi přichází Pán až ke mně.
Na mě hledí Kristus.
Přichází za mnou svým zjevením, svou činností, svým slovem.
A tím to ještě nekončí...
"Pane, nedopusť, abys šel za mnou nekonečnou cestou
až z hlubin své nedosažitelnosti,
celým stvořením a svatým Písmem
a když už zbývá jen jeden krok, že by tento poslední krok
nenastal...
Co by mi prospělo, že ses mi otevřel, kdybys ale nedošel?
Pro svoji lásku nenech můj život dojít do konce,
dokud se toto, nestane!"*

Romano Guardini

KATOLÍCI V OHROŽENÍ

Záhřebský arcibiskup kardinál Franjo Kuharić se vyjádřil pro agenturu KNA, že chorvatští katolíci v Bosně jsou ve své existenci vážně ohroženi. Velká většina těchto 800 000 bosenských katolíků žije v diaspo-

ře jako menšina mezi muslimy a pravoslavnými Srby, což vytváří v současné válce pro ně těžkou situaci. Kardinál poukázal na velký počet zničených kostelů a katolíků vyhnaných ze svých domovů.

NEPOSKVRNĚNÁ A NANEBEVZATÁ KRÁLOVNO MÍRU

Kolikrát už nás prosila o modlitbu, a také o společnou modlitbu za mír... Pochopili jsme? Začali jsme alespoň tušit, kde tkví "jádro věci", co to je, ten nenahraditelný předpoklad všeho pokoje i míru? Pochopili jsme dalekosáhlý dopad jejího výkřiku hned na začátku medjugorského zjevení:

"Mír musí nastat mezi člověkem a Bohem!"

Ano: Usmíření, mír MUSÍ nastat mezi člověkem a Bohem, aby mohl být pokoj a mír v srdci člověka, mezi lidmi, v národech a státech i mezi nimi...

Abys mohl být zřejmý ten pokoj, který andělé zvěstovali při Ježíšově narození: "Sláva na výsostech Bohu a pokoj lidem dobré vůle." ...

A Maria, která porodila a vychovávala Božího Syna a kterou církev sv. už dávno vzývá jako Královnou míru, potvrzuje v naší nepokojné době platnost tohoto titulu a ozřejmuje nám jeho význam: Ona, Neposkvrněná Královna míru je ta jediná lidská bytost, v níž mír mezi člověkem a Bohem nebyl nikdy zničen a ani narušen.

Jistě se dá říct, že jako Neposkvrněné Početí bylo nutné k uskutečnění jejího Božského mateřství, tak její Nanebevstoupení je v Božím plánu nutné k uskutečnění jejího univerzálního mateřství, až do konce času. Jako Bůh "potřeboval" jedno neposkvrněné srdce a tělo ke svému Vtělení, tak "potřebuje" totéž neposkvrněné srdce a tělo, nanebevzaté a oslavené, k tomu, abychom my "nebyli sirotky" a aby On sám mohl "doplňovat, co ještě chybí" v každém člověku a v každé době - dnes i skrze její tak početná

zjevení.

Neposkvrněná a Nanebevzatá Královna míru ví, co nám chybí, s mateřskou trpělivostí nás na to upozorňuje a chce nás k tomu dovést, aby mohl nastat ten lidsky nemožný pokoj a mír v srdcích a ve světe: "**Modlete se a posilujte modlitbu postem...**" "**Žijte Boží přikázání; žijte mši svatou; vyhýbejte se hříchu...**"

Dovolujeme a umožňujeme Jí, pomáhat nám!

-MD-

RUCE A SRDCE

Do toho tvého skoro jít
zuhelnatělého srdce,

což necítíš?

mohl bys

podat obě ruce,

kterými sis -

a ty to víš

sám v ten oheň pýchy

přikládal beznaděj.

A pak jsi hledal. Koho?

Jen se směj!

Matku, která oplakává hříchy?

Její slzy, krev její tváře?

Burcovala v něm na poplach

a tys jí strhl svatozář.

Z výhrůžek jejich neměl strach.

Koho jsi hledal, jen odpověz si?

Korouhevnik čas jde dosud v čele.

Jdi s ním a s Matkou Spasitele,

spoj ruce k Tě, která je nade

všechny svatá.

Dosud je čas. Maran atha.

P. Miloslav Ambroz

ADVENT

Až rozzáří se světla ve svaté noci,
vem Kriste, naše srdce do své noci.
Až zasedneme k štědrovečernímu stolu,
utěš nemocné a duše plné bolu.

Jsme jako opuštěné děti
bez své mámy!

Ježíši Kriste, smiluj se nad námi!

Čekáme na Tvůj druhý příchod v těle,
jak očekával Tě dům Izraele!

Přijď, Ježíši, přijď už!

A obnov všecko!

Čekáme na Tebe, jak na svou
mámu děcko.

Ať lampy svých srdcí

připravené máme,

až přijdeš v hodnu,

kterou se nenadáme.

I.CHI.

U NÁS TAKÉ CSI

V Olomouci proběhla ustavující konference české organizace Křesťanské mezinárodní solidarity (CSI). Vznikla r. 1972 ve Švýcarsku s cílem nenásilné pomoci křesťanům všech vyznání na celém světě, kteří jsou pro své přesvědčení pronásledováni. Organizace je ekumenická.

RUSOVÉ DO LURD

Patnáct mladých katolických Rusů ve věku 18-35 let z Petrohradu podniklo pouť do Lurd. Naprostá většina z nich pochází z ateistických rodin, byli teprve v posledních dvou letech pokřtěni. V Petrohradě existuje farní chrám Panny Marie Lurdské.

Z KNIH
MATICE

CYRILOMETODĚJSKÉ s.r.o.

ZŮSTAŇTE VE MNĚ, A JÁ VE VÁS

Seminář duchovní obnovy s profesorem Ivančičem

V životě každého křesťana existují dvě fáze. První fáze je křest, skrze který člověk dostává věčný život. Druhá fáze je zkušenost víry, skrze kterou může člověk přivádět ke Kristu druhé lidi.

V první fázi jsem narozen pro Boha a život věčný. V druhé "rodím" já druhé. Je to jako v našem tělesném životě. Narodíme se jako malé děti a do puberty žijeme jenom pro sebe. Žijeme u vlastních rodičů, kteří se o nás starají. Teprve později jsme schopni postarat se sami o sebe, nést zodpovědnost a být druhým k dispozici.

Stává se často, že si to v našem tradičním křesťanském životě ani neuvědomujeme. Obvykle si myslíme, že

stačí jenom člověka pokřtít, trochu katechizovat, a pak ho pustit do života. A tak se stává, že lidé chodí do kostela jen do prvního svatého přijímání nebo biřmování.

Je paradoxní, že právě ve chvíli, když jsou biřmováni a dostávají sílu Ducha svatého, aby mohli pokračovat dál, odcházejí. Z jakého důvodu?

Lidé neradi poslouchají učitele a profesory, ale rádi poslouchají svědky víry, protože lidem schází zkušenost víry. Papež Pavel VI. říká, že lidé budou poslouchat jen takové učitele a profesory, kteří mají osobní zkušenost víry. Naučit se mohu z knížek, ale svědčit mohu, jen když mám osobní zkušenost s Pánem. Proto papež říká, že osobní zkušenost je v našem životě nejdůležitější, a právě dnes, ve chvíli, kdy naše mládež utíká z církve, je třeba tuto zkušenost víry předávat.

Tuto druhou fázi jako bychom už neviděli. Částečně nám ji odhalují jiné církve nebo hnutí jako např. fokularní, neokatechumeni, různé směry charizmatické obnovy. Těmito dvěma fázemi prošel Ježíš a museli jimi projít i všichni svatí.

Ježíš žil 30 let v Nazaretě a nikdo o něm nevěděl. Skrze křest v Jordánu

získal zkušenost Ducha svatého. Pak ho Duch svatý uvedl jako člověka na poušť, kde se modlil a byl pokoušen od satana. Po odolání všem pokušením jde Ježíš, plný Ducha svatého, hlásat evangelium a uzdravovat. Druhou fází nalezneme i u každého svatého. Když budeme číst životopis sv. Františka, Dominika, Terezie ..., uvidíme, že zpočátku žili životem normálního člověka, a teprve skrze modlitbu přišli k novému životu a získali zkušenost víry. Teprve pak mohli chodit a obracet jiné lidi. Právě osobní zkušenost s Bohem je často naším problémem.

... Skrze nové probuzení se lidé vrací do církve. Jinými slovy, když dnešní papež mluví o evangelizaci Evropy a reevangelizaci církve, má na mysli právě to, že v naší církvi je zapotřebí "nového obrácení". ... Co je zapotřebí udělat, abychom se dostali do této "druhé fáze" - zkušenosti víry?

Je zapotřebí, abychom z "dětství" překročili na novou, "dospělou" linii, a k tomu nejdříve potřebujeme, aby nám někdo ukázal, že je to možné. Proto říká papež Pavel VI. že "svědci musí svědčit".

Brož., 82 str., cena 12,- Kč.

AKITA - VOLÁNÍ PANNY MARIE PLNÉ SLZ A KRVE CÍRKVÍ UZNANÉ ZJEVENÍ PO VÍCE NEŽ PĀDEŠĀTI LETECH OD FATIMY

Akita je malé město v Japonsku na sever od Tokia. Tak jako již na mnoha místech světa se i odtud ozývá prosebné volání Panny Marie k obrácení lidstva na cestu lásky a dobroty. V malém klášteře sester Služebnic Eucharistie k sestře Agnes Katsuko Sasagawa 5. července 1973 poprvé promluvila Panna Maria. Následující den se na pravé ruce malé sochy Panny Marie, která byla umístěna v kapli, objevila krvácející rána. Rána krvácela před zraky věřících po skoro tři plné následující měsíce. Tomuto fenoménu předcházela i následovala řada nadpřirozených událostí: oslnující záře vycházející ze svatostánku, andělé adorující tělo Páně, stigma na levé ruce sestry Agnes, zpřítomnění jejího anděla strážného, zázračná uzdravení a další. 4. ledna 1975 tato dřevěná socha začala plakat. S přestávkami plakala za účasti skoro dvou tisíc svědků až do 15. září 1981 stojedenně. Při chemickém rozboru bylo bezpochyby dokázáno, že krev a slzy zázračně vytékající ze sochy Panny Marie v Akitě jsou lidského původu.

Na velikonoční neděli 22. dubna 1984 v pastoračním listu biskupa Johna Ito byly prohlášeny tyto "události v Akitě" za nadpřirozeného původu.

V červnu 1988 Joseph Kardinál Ratzinger prohlásil události a poselství Panny Marie v Akitě za "důvěryhodné a zasluhující si víry".

V letošním roce navštívil toto poutní místo David Rejl (36), krajan českého původu žijící od roku 1978 v Americe, tohoto času se svou rodinou v naší republice na pozvání naší církve.

Jak ovlivnila návštěva Akity tvůj život?

UVĚDOMIL JSEM SI, ŽE JE TO PRÁVĚ BOLEST, která nás nejvíce učí. Nejenom však naše bolest, ale i bolest lidí okolo nás. Daleko hlouběji jsem si uvědomil, že matka Boží není jen dřevěná socha v kostelích, ale že je to naše živá matka. Matka volající své děti, prosící dovolávající se naší pokory a lásky ke svému milovanému Synu. Je pro mne nepředstavitelné, že by Matka Boží seděla v nebi a čekala na to, jak se vybarvíme. Je tu s námi i teď, s každým z nás, kteří k ní voláme. Akita je další Boží milost, která byla dána člověku.

Podle slov sestřiček v Akitě jsem byl první poutník, který z Čech do tohoto krásného místa milosti přijel. To mě velice zavazuje.

Jak se díváš na církevní schválení toho či onoho zjevení?

JE TO VELICE DŮLEŽITÉ. Důležité je však také to, abychom se pouze neschovávali za výmluvu, že nějaké zjevení není uznané, a tím pádem je ignorovali. Co udělalo Lurdy Lurdami a Fatimu Fatimou, není jenom to, co při těchto zjeveních Panna Maria

řekla nebo neřekla, ale především v kvalitě života lidí a poutníků, kteří si vzali její slova k srdci. Nestačí si je jen pamatovat, ale především je žít. Kdyby svět uposlechl volání Jejího Syna před dvěma tisíci lety, nebylo by potřeba ani mučedníku, ani zjevení. Musíme být ale bdělí a opatrní, protože ďábel přichází v rouše beránčím. Všechno bylo již ďáblem zneužito. Písmo, Eucharistie i zjevení. Jsem rád, když církev přistupuje k těmto jevům s velkou dávkou opatrnosti. Církev však nezkoumá jen to, co se při zjeveních řekne, ale především se dívá na plody toho či onoho zjevení a podle nich hodnotí, zda jde o Boží práci. Těmito plody je život nás všech, kdo jsme tato místa navštívili, ať již fyzicky nebo ve svém srdci. Kdyby nikdo nenavštívil Lurdy a čekal na schválení, nebylo by co schvalovat. Jestliže si myslíte, že je vaše srdce naplněno láskou k Bohu a bližnímu až po okraj, pak tedy nepotřebujete Fatimu, Lurdy, Akitu ani Medjugorje, protože tato místa již žijí ve vás. Mohu-li však mluvit za sebe, potřebuji velkou dávkou Boží milosti, abych měl v sobě alespoň trochu víry a lásky. Kristus nám řekl, že kdybychom měli víru jako hořčičné semínko, uměli bychom hory přenašet. Nevidím, že by někdo z nás tuto schopnost měl. Je tu tedy stále místo na zlepšení.

Proč si myslíš, že někteří zůstávají ke zjevením studení?

BŮH NÁS STVOŘIL JAKO LIDI S RŮZNOU povahou i schopnostmi a možnostmi. Biolog má možnost poznat Boha v květině. Hvězdař ve Vesmíru. Dělník ve své práci. Manžel ve své manželce. Rodiče ve svých dětech. A opravdu milující člověk pozná Boha ve všem krásném, ba dokonce i ve svých nepřátelích. Život má ve své krátkosti hodně podob a údobí. Pro některé z nás, kteří jsou skeptičtí ke zjevením, to může být jen proto, že se jen ještě pořádně neztišili a nezaposlouchali. Nesmíme však zapomínat na to, že my jsme si nevyvolili Boha, ale On nás. Všechny dary jsou milostí, proto se musíme upřímně modlit, abychom byli poslušní Boha, ale i Jeho církve, protože oboje je jedním. Vždyť právě v Akitě Panna Maria řekla: **"Musíš být přibit na kříž třemi hřeby. Tyto hřeby jsou: Chudoba, Čistota a Poslušnost. Ale základem těchto tří je poslušnost."**

Někteří lidé namítají, že poselství některých zjevení vytvářejí v lidech úzkost a strach.

TOTO PRAMENÍ Z NESPRÁVNÉHO pochopení pravých zjevení. Takto bylo i u mnohých lidí nesprávně přijato poselství Ježíše Krista. On nepřišel, aby odsoudil, ale aby nás vykoupil. Panna Maria nás nestraší, ale varuje. Prosí, ale nenařizuje. Nevyhrožuje, ale dává nám poznat cenu, kterou budeme muset zaplatit. Dělá to přesně v du-

chu svého Syna s ohledem na naši svobodnou vůli. Nikdo z nás nebudeme moci říci: "Ale, Pane, jsi nespravedlivý, já jsem neznal cenu, kterou budu muset zaplatit." Poselství Panny Marie nejsou ničím jiným, než stále opakování Evangelia. Proto ti, kteří hledají v jejich zprávách něco senzáčního, nic takového nenacházejí. Z pohledu tohoto světa jsou nudné. Tak jako jsou děti hluché k varováním a prosbám svých rodičů a prarodičů, jsme my hluchí k hlasu naší Matky a našeho Otce. Všechna zjevení jsou poselstvím lásky. V jednom svém poselství Panna Maria řekla: **"Copak bych vám toto vše říkala, kdyby stále ještě nebyla možnost toto vše odvrátit?"**

Líš se poselství Akity od poselství z Lurd nebo Fatimy?

NE. Když se jeden novinář zeptal biskupa Johna Ito, jaké je poselství Akity, odpověděl: **"Je to poselství Fatimy!"** Podobně Otec Tatsuya Sihimura, rektor Tokijské katedrály a autor první knihy o událostech v Akitě, řekl: **"Zjevení Panny Marie z Akity jsou přesně ty samé jako z Fatimy. Jejich důležitost si všichni uvědomujeme. Jsou to naléhavá varování lidstvu, které je v nebezpečí zničení a nesmí být brány na lehkou váhu."**

Někteří lidé považují úctu k Panně Marii za činnost těch, kteří jsou primitivní a nevzdělání...

PRÁVÝ OPAK JE PRAVDOU. K pochopení úlohy Panny Marie je potřeba velké milosti a pokory. Je to tak, jako kdyby někteří lidé byli ochotni sedět dlouhé dny s nohama za krkem bez jídla a v hluboké meditaci, aby se naučili milovat, ale nejsou ochotni přijmout a milovat svou vlastní matku, která je miluje. Žijí již mnoho let v Kalifornii, kde sebezdokonalování je na denním pořádku mnoha lidí. Setkal jsem se s mnohými směry v náboženství i s různými sektami. Dal jsem si však jednoduché pravidlo. Pochopila by tento směr, tuto nauku, moje babička? Jestliže odpověď byla záporná, pak jsem byl velice obezřetný, protože jsem přesvědčen, že Bůh mluví k lidem velice srozumitelnou řečí. Proto bych řekl, že lidé, kteří milují Pannu Marii, nejsou primitivní, ale prostí, nejsou nevzdělání, ale pokorní. Mnoho lidí dělá z náboženství filosofii, z víry učení, z moudrosti vzdělání a z Boží milosti vlastní zásluhu.

Jak se přistupuje k Martánským zjevením v USA?

JEDEN AMERICKÝ BISKUP PROHLÁSIL, ŽE sedmdesát procent nových kněží v USA jsou výsledek Medjugorje. Amerika zaznamenává velikou duchovní obnovu církve právě zásluhou Panny Marie a jejich poselství. Američtí věřící mají srdce dokořán. Stovky knížek bylo vytištěno a televize vysílá pořady o Medjugorje. Byl jsem velice překva-

pen situaci v České republice. Zde se stává úcta k Panně Marii mnoha lidem trnem v oku nebo důvodem k rozepři mezi církví a státem. V Americe skoro neexistuje otázka, zda věříte v Boha, většinou se lidé ptají jakou vírou ho vyznáváte. Nedostatek věřících není jenom tím, že lidé mají zatvrzelá srdce, ale především tím, že my věřící nedovedeme ukázat, že máme něco víc, co činí náš život šťastným. Lišíme se my věřící od okolního světa?

Davide, co tě vedlo k tomu, že jsi opustil svůj dobře prosperující podnik a vrátil ses s celou rodinou, i když zatím jen na čas, abys tu zdarma pracoval pro církev?

Vždy jsme se snažili s mou ženou nežít sami pro sebe. Oba víme, že pravý smysl života je v lásce a službě druhým. Každé Boží požehnání zavazuje k tomu, aby člověk mohl být druhým ještě více k dispozici. Nevrátili jsme se proto, abychom tu rozdávali své rady, ale abychom svou prací přispěli k oslavě našeho Pána a jeho církve.

Setkáváte se s pochopením?

Ano. Lidé tu jsou, pokud pracují v církvi anebo pro církevní společenství, motivováni láskou. Jsou velice krásní ve své víře a v touze Bohu sloužit. Jsou skoro pravým opakem toho světa, který je tu daleko více viditelný. Světa ziskuchtivosti a sobec-

tví. Musím se však daleko více učit pokoře, protože v Americe je svět obchodu založen a motivován výsledkem, k němu se každý snaží dojít cestou jednoduchosti, což se někdy u druhých projevuje pocitem, že jsem nepřelivý a panovačný. Minulý systém nás naučil, že osobní odpovědnost se nevyplácí. Opak je pravdou. Bůh nás volá k tomu, abychom s ním měli osobní vztah. Tento vztah se ale zrcadlí ve vztazích, které máme k lidem okolo nás.

Jak se díváš na kritiku církve, o které často slyšíme?

Záleží na tom, kdo kritizuje. Když je to křesťan a katolík, měl by si především uvědomit, že když na někoho ukazuje prstem své ruky, tři prsty ukazují zpět na něho. Církev to není něco, co je mimo něho. Dokument o laicích říká, že laik není jenom součástí církve, on je církev. Když se dnes mluví v televizi anebo v novinách o církvi, máme pocit, že se jen mluví o kněžích, biskupech a řeholnicích. Samozřejmě, oni jsou církev, ale nejen oni sami, ale i vy i já, všichni do posledního z Jeho nejmenších, který právě teď byl počat v lůně své matky. My všichni neseme odpovědnost před Bohem za osud naší církve. Dokonalost církve je právě v její nedokonalosti. Představte si, že bychom teď měli všechno tak, jak bychom si přáli. Takový stav by velice

brzo vedl v tomto světě k osobní pasivitě. Děkuji Bohu, že stvořil tuto zemi i tuto církev perfektní, ale nehotovou. My jsme pozváni, abychom se spolu s Bohem zúčastnili Jeho stvoření. Jestliže vidíte nějakou nespřavednost, je to Bůh, který se dívá vašimi očima a věří, že právě v té chvíli máte k dispozici i způsob, jak ukřivděnému pomoci. Pocit bezmocnosti nevychází z Boha, ale z vaší přirozenosti a to právem, protože bez Boha nejsme schopni ničeho!

Co může každý jednotlivec udělat dnes?

Milovat! Milovat především Boha! Milovat Jeho stvoření - člověka, to znamená také sám sebe. Modlit se. Přistupovat často ke svátosti smíření a ke svátosti přijímání. Zasvětit se Neposkvrněnému srdci Panny Marie. Postit se. Odvracet se od hříchu. Pomáhat druhým. Dodržovat desatero!

Milujte svoji církev! Neobracejte se na své kněze, biskupy a arcibiskupy jen tehdy, když něco není v pořádku nebo když něco potřebujete. Dejte jim však najevo, že je milujete, že za nimi stojíte, že si vážíte jejich práce. Oni potřebují naši lásku, tak jako my potřebujeme jejich.

Od té chvíle kdy jsme se poprvé nadechli, tak na této zemi toužíme jen po jednom: **Milovat a být milováni.** V Bohu v plné míře nacházíme oboje!

Děkuji!

-ju-

ČAS MÉ VELKÉ BOLESTI

"Milovaní synové, zůstaňte dnes se mnou, vaší Matkou bolestnou, která vás porodila pod křížem, na kterém umřel pro vaši spásu můj Syn Ježíš.

Jsem Matka bolesti.

Vstupte dnes do hlubokého tajemství mé opuštěnosti, abyste pochopili, jak se moje duchovní a univerzální mateřství uskutečňuje především v lásce a bolesti.

V lásce vůči vám všem, mé děti!

V bolesti pro vaše bolesti, pro velká nebezpečí, která vám hrozí, pro mnoho útrap těchto posledních časů velkého soužení.

Proto dny, které právě prožíváte, znamenají také čas mé velké bolesti.

- Je čas mé velké bolesti pro církev, mou tak milovanou dceru.

Kolik trpí církev v těchto dobách, když nese svůj velký kříž a vystupuje na krvavou Kalvárii svého utrpení a své krvavé oběti!

Nikdy ještě církev nebyla ve všem tak podobná mém Synu Ježíši jako dnes. Je mu podobná v osamocení a opuštěnosti. Je mu podobná v zapírání a zrazování. Je mu podobná v potupách a v odsouzení. Je mu podobná v ukřižování a v jeho agonii.

Toto je čas mé velké bolesti pro církev, protože nastal čas jejího utrpení vykupného.

- Je čas mé velké bolesti pro lidstvo, které je tak nemocné a stalo se otrokem zlých duchů.

Ďábelské síly ovládají zemi a všude přinášejí špatné plody svého temného panování. Tak se toto lidstvo vrátilo k pohanství po téměř dvou tisíciletích od svého vykoupění a od prvního zvěstování Evangelia spásy.

Nevěra a bezbožnost je pokrývají. Hříchy je zraňují. Zlo je otravuje. Ovládá je pýcha. Svádí je nečistota. Egoismus a nenávisť je spoutávají řetězy. Satan je činí stále více svým otrokem a vládne v něm svou ďábelskou mocí.

Toto je čas mé velké bolesti pro celé toto ubohé lidstvo, ovládané duchy zla, protože už pro ně nastal čas jeho velkého trestu.

- Je čas mé velké bolesti pro vás, mé děti!

Jak těžkým se stává v těchto dnech břemeno vašeho utrpení!

Plačícima očima se dívám na děti předčasně zasvěcené do zkušeností zla a hříchu. Na mladé lidi podvedené a zrazené společností, ve které žijí, kterým se předkládají falešné hodnoty a kteří se už stali obětmi nečistoty a drog.

Dívám se na rodiny rozdělené a zničené. Na chudé, kteří umírají hladem. Na zmučené a zabitě válkou. Na nemocné, kterým se neposkytuje

péče a pomoc. Dívám se na opuštěné, osamocené, na zoufalé, v agonii, umírající. Jako Matka jsem dnes u každého, kdo sténá pod tíhou svého kříže.

Nikdy vás neopustím. Jsme s vámi zvláště ve chvíli vaší největší nouze. Toto je čas mé největší bolesti pro vás všechny, mé ubohé děti, protože nastal čas vašeho největšího utrpení.

Hleďte útočiště ve mně.

Běžte do bezpečného útočiště v mém Neposkvrněném Srdci, protože musíme spolu prožívat čas největší zkoušky, který právě nastal pro vás, pro církev a pro celé lidstvo."

Sant Omero (Itálie), 15. září 1992

(Z knihy poselství "Kněžím, přemilým synům Panny Marie", kterou můžete získat /samozřejmě i laici/ ve Středisku Mariánského kněžského hnutí, Černochova 7, 772 00 Olomouc)

Rozsáhlý výzkum se zaměřil na potrat a ženu, zatímco muž byl právně, psychologicky a lékařsky obcházen. Pro muže je potrat paradox. V čase, kdy muž mění roli a začíná být stále více vtažován k rostoucímu dítěti, je systematicky obírán o právo ovlivnit život či smrt, rozhodnutí týkající se jeho nenarozeného dítěte. Tato bezmocnost se netýká jen samotného muže, ale může přinést konflikt, pocit viny, depresi a často konec vztahu mezi partnery.

Potrat je obhájován jako jednoduchý chirurgický výkon pro ženu, který produkuje malý nebo žádný psychologický vliv na oba sexuální partnery a oba nemají žádné negativní citové následky. Muž, který si vybral tyto pocity, spíše než je potlačil, často popisuje potratovou zkušenost jako bezvýhodnou a bolestivou.

Prázdné pocity

Sociolog Shostah pozoroval, že 3 ze 4 mužů řekli, že měli obtížné období po potratu a že určité procento udávalo trvající denní i noční sny o dítěti, které nikdy nebylo a citelnou vinu, smutek a výtítky svědomí. Pro muže i ženu může pocit prázdnoty trvat i celý život, rodiče jsou rodiči navždy, i když mrtvého dítěte. Citové vyjádření je často nemožné, protože není viditelný následek - je pouze paměť. Protože nenarozené dítě je zničení lidství, je on či ona bez důstojnosti.

Mimo citového efektu na muže, potrat poznamenává vztah, někteří badatelé udávají, že po potratové zkušenosti zaniklo 70% vztahů do měsíce po potratu. V důsledku základní nerovnosti mezi partnery při rozhodování o potratu je problém cti, důstojnosti

a komunikace velmi omezen. Stejná nerovnost vytváří potenciál k úchylné agresi jako zneužití dětí i sebe samého. Klinické studie ukazují, že muž se při vyloučení z rozhodování o potratu stává nepřátelským, zvlášť když je manipulován či obelhán. Muž i žena jako člověk nejsou dokonali. Mohou podstoupit pocity šoku, zklamání, zloby. A může být obtížné najít komunikaci, zralost a opět intimitu.

Mužská role není obvyklá

Podle mínění v USA si 87% populace myslí, že muž by měl stát za svými zásadami. A nyní při rozhodování o potratu, je mužský podíl bezvýznamný, protože jeho sexuální partnerka je chráněna zákonem. Jeden muž říká: "Myslel jsem si, že jsem daleko svobodnější. Mohu jít a sednout si a říct - tady je potrat - a bude to. Ale teď jsem zde, jsem otřesen, nikdo není závislý na mé situaci. Jsem zvědav, co oni udělají pro ni. A co já?" Nyní je potratová zkušenost bolestnější pro muže, který je odpovědný za ochranu milovaného. Stále si v USA 3/4 lidí myslí, že ideální muž by měl chránit a bojovat pro svou rodinu. A jak má nyní chránit, když mu není dovoleno zákonem ovlivnit rozhodnutí pro život či smrt. Na druhé straně nezávanost a nezodpovědnost vyhovují velkému počtu lidí. Pro muže, který se nestará o ženu, je potrat dispozičním právem ženy a odráží její sexuální systém.

Dospívání v otce

Otcovství je daleko širší než pouze početí. Je to trvající proces, zahrnuje vývoj osobních rysů, cílů, očekávaní, roli, střetů i obranných mechanismů. Pro muže stejně jako pro ženu potrat

náhle ruší tento proces a vytváří vzduchoprázdno s pocity prázdnoty, lhostejnosti, viny i zloby. Ve skutečnosti tedy je garantováno právo odmítnout mateřství, právo zachovat otcovství ne. Když žena chce mateřství, muž je určen jako otec, když se žena rozhodne pro potrat, muž musí nést finanční náklady. Když muž chce potrat, je označen rodiči partnerky jako necita, bez dostatku ohledů, bez starosti. Když se žena rozhodne pro potrat, využívá svého ženského práva na zdraví a svobodu a vlastní suverenitu nad svým tělem a jeho funkcemi.

Skutečná pomoc

Jednou je už po potratu, muž to může snášet hůř než žena. Pro oba je ztráta dítěte ztrátou jako nic jiného. Vina a smutek může být tísnivý a nelze se ho zbavit. Jeden z nejlepších léků na pocit viny je široké světlo sebedohledání. Hovor o starých nedokončených záležitostech pomáhá čistit vnu a může dělat malé zázraky.

Odpustit někomu není totéž jako zapomenout na potrat. Dítě nikdy nemůže být vráceno. Vzpomínky zůstávají, ale negativní pocity mohou být časem usmířeny. Potrat je daleko větší dilema pro člověka než si uvědomují badatelé, poslanci i ženy. Mnoho mužů je obětmi potratů spolu s ženami a nenarozenými dětmi. Nyní jsou muži většinou tiše trpící, zklamání a frustrováni svou odpovědností za potrat. Časem se snad projeví pravdivá stejnocennost, která povede k demokratičtějším rozhodnutím, k větší lásce a zmírnění bolesti a k poznání, že uskutečnění potratu není vůbec zádné řešení.

DOSTI ZVLÁŠTNÍ DRUH LIDSKOSTI

Podle MUDr. Radima Uzla z Ústavu péče o matku a dítě "lék RU 486 vyvolává spolehlivě potrat". Označení francouzské pilulky, která s 96 procentní bezpečností zabíje lidský zárodek, za "lék" je pro něj jakousi samozřejmostí.

Víme-li však, že podle Listiny základních práv a svobod je každý lidský život "hoden ochrany již před narozením", jsou úvahy o tabletce RU 486 coby "léku" dosti zvláštním druhem lidskosti. Asi takovým jako neustálé odkládání novelizace potratového zákona, která by podle R. Uzla byla "scestná" a žádně snížení počtu potratů by stejně nepřinesla. Odkud to vlastně ví tento pán, užívající titul lékaře? Abychom pochopili způsob humanismu Radima Uzla, měli bychom vědět, kdo vlastně je ten svérázný "pečovatel o matku a dítě".

Především je to člověk, kterému je Hippokratova lékařská přísaha zakazující lékaři jakýmkoliv způsobem napomáhat k potratu, k smíchu. Uzel po listopadu 1989 převzal štafetu sexuální revoluce od hlavního husákovského sexuologa MUDr. Šráčka, zuřivého obhájce bolševického potratového zákona. Arogantně přirovnal svých 700 kolegů, kteří podepsali protipotratovou petici,

k "poddůstojníkům Armády spásy", nedovzdělancům a náboženským fanatikům. Stal se spoluzákladatelem Nezávislé erotické iniciativy a členem redakční rady NEI Reportu. Založil Společnost pro plánované rodičovství, což je expozitura Mezinárodní federace pro plánované rodičovství, která vznikla pod vlivem ideologie hlásající vyloučení "vadných kusů" z lidské rasy. Je-li nyní Uzlovo jméno spojováno dokonce s Ústavem péče o matku a dítě, co si můžeme pod takovou péčí představit? Nepochybně snahu, aby se žádné "zbytečné" dítě prostě nenarodilo, aby nebylo třeba o ně pečovat...

Nelze se divit, že pilulku RU 486 ohlašuje a zaštiťuje právě pan Uzel. Je expertem na kšeft s komerčním sexem i s produkty zahraničních firem, které mají z abortivních prostředků závratné zisky. Bude třeba neobyčejně pečlivě zvážít, čemu dáme přednost - zda odváze k odpovědnosti i v tak citlivé oblasti, jakou je lidská sexualita, anebo pohrdání životem vrcholíci mu v obchodu se smrtí nenarozených dětí. Od našeho rozhodnutí bude totiž záviset zdraví toho, čemu říkáme svědomí.

Ferdinand Peroutka
Český deník - středa 24. 11. 1993

"Pro vás, mužové a ženy světa, je útěk před úctyhodnými skutečnostmi všedního života protikladem Boží vůle... Bůh vás vyzývá, abyste mu sloužili právě v materiálních a světských úlohách lidského života a z nich. V laboratoři, na operačním sále nemocnice, v kasárnách, na katedře univerzity, v továrně, v dílně, za pluhem, v domácnosti, na tomto celém, nekonečném poli lidské práce na náš den co den čeká Bůh... Studentům a dělníkům, které jsem za třicet let kolem sebe shromáždil, jsem se snažil říkat, že se musejí učit ztělesnit duchovní život. Chtěl jsem je uchránit před tehdy stejně jako dnes rozšířeným pokušením, vést určitý druh dvojího života; na jedné straně vnitřní život, společenství s Bohem, na druhé straně, naprosto od toho odděleně, rodinný, sociální život a život v zaměstnání, život plný pozemských maličkostí.

...Chceme-li být křesťany, nemůžeme se podílet na tomto určitém rozštěpení vědomí, neboť existuje jen jediný život, který je z masa a krve, a tento jediný život musí být posvěcován na těle i na duchu a naplňován Bohem, neviditelným Bohem, s nímž se setkáváme ve zcela viditelných věcech."

Bl. Josémaría Escrivá de Balaguer
na univerzitě v Pamploně r. 1967

Ve čtvrté části nového katechismu, která se zabývá modlitbou, je uvedeno několik označení, jimiž je vymežována modlitba. Je třeba známo, že *modlitba je pozdvížení mysli k Bohu, což pochází z díla sv. Jana Damašského (O pravé víře, III, 24)*. Avšak je tam ještě *odatek: je to pozdvížení mysli k Bohu, nebo prosba o pravé statky*. Je třeba rozlišovat. Někdo může prosit Boha o věci pozemské. Samo o sobě to není nic špatného. Vždyť nás Pán v modlitbě Otčenáš vede k prosbě o chléb, ovšem těchto proseb o pozemské statky je v Otčenáši poskrovnu. V popředí tam stojí prosby o správné statky. Co jsou pravé hodnoty. Z hlediska náboženského jsou to v podstatě tri skupiny: pravé poklady, pravé radosti a pravá prvenství.

Pokud jde o pravé poklady, tedy nejde na prvním místě o peníze. Penězi sice nepohrdneme, ale pravý poklad je pro křesťana něco jiného.

Rovněž tak, co se týká pravých radostí, svět nám nabízí různé radosti, ale pro křesťana to nejsou ty nejhodnější radosti. Platí ta věta profesora Pecky: *Čím více zábav, tím méně radostí*. Konečně pravé prvenství také není v tom, co nám nabízí jako okázalá kariéra či dosažení postavení, moci nebo slávy. Snaha uchvátit nějaká výsostná místa, pozice, výsady, rozhodovací pravomoc pro ně samotné není křesťanská.

Katechismus zde připomíná dva významné pojmy: *pozdvížení mysli* anebo *srdce*, dále *prosba o pravé statky*, opravdové hodnoty pro život.

Dále se zde uvádí, že *modlitba je dar*, což je známo. Když jsme na tom někdy špatně a prožíváme to, co řekl sv. Augustin: *"Jsem žebrák před Bohem"*, tak se hned pokorněji modlíme. Uvědomujeme si, že modlitba je dar. Který dar je přitom největší? Dar vytrvalosti. Za tento dar se musíme všichni modlit. Byli totiž nadšenci, i v řadách kněží, řeholníků a řeholnic, a ti zahořeli pro správnou cestu, ale nevytrvali.

Další výraz zní: *modlitba je setkání srdcí*. My nejenom toužíme po Bohu, ale Bůh touží po nás. Jeho touha předchází každou lidskou touhu.

Modlitba dále znamená *společenství života*. Nejenže se člověk jako jedinec modlí a myslí na Boha, ale v modlitbě dosahuje člověk účasti na božském životě. Zejména v modlitbě, která souvisí se svátostmi. U křtem svatým se stáváme dětmi Otce, tělem Kristovým a chrámem Ducha svatého. Takže my se k Bohu nejenom modlíme, ale my máme účast a podíl na jeho životě.

Modlitba je jako *boj víry*, který je veden *s důvěrou v Boží věrnost a s jistotou vítězství, příslibeného těm, kdo vytrvají*. Kdykoli jsme vystaveni ohro-

žení, ochotně se modlíme. Vzpomeňme si, jak pronikavě jsme bojovali modlitbou v době totality. Komunistická totalita ustoupila do pozadí, ale málokdo za to děkuje Bohu. Kdo za to dost poděkoval přimlouvám sv. Anežky, sv. Václava, a svatým Cyrilu a Metodějovi, spolupatronům Evropy? Lidé ve světě většinou říkají: *Inu, takový byl vývoj komunismu*. Ale před pár léty se málokdo ani neodvážil doufat v takovou pronikavou změnu. To bylo především modlitba a velmi upřímná modlitba, která podnítila tyto změny. A dlužno poděkovat především těm, kdo se podíleli na tom vzepjatém úsilí lidských srdcí v našem národě, odpovídajícím na Boží výzvu.

Poměry se poněkud změnily, a už slyšíme ze všech stran hlasy těch, kdo se po ramenech nadšených studentů vyšplhali k moci: *Dejte už pokoj s tím Velehradem! Nerušte nás v našem budování s tím sv. Cyrilem a Metodějem! Modlete se někde stranou v soukromí a nerušte nás. Co se nedá vyčíslit v dolarech a markách, to nás nezajímá*. Tak mluví dnes mnozí lidé, kteří se ještě před nedávnem přidružovali mezi věřící. Sotva pominula největší nouze, už nemají čas na modlitbu. To jsou ti, kterým chybí vytrvalost k modlitbě k Bohu v dobrých i zlých časech. Je třeba modlitby jako boje víry, modlitby jako rozhybání vlastní pohodlnosti a jako přemáhání vlastní roztěkanosti.

V novém katechismu je zvlášť působivé, když se pojednává o Mojžíšově modlitbě. Modlitba se představuje jako *odpověď na výzvu živého Boha k osvobození Božího lidu*. Je to odpověď na Boží iniciativu, na Boží podnět. Co to znamená třeba u kněze? Uslyší Boží povolání. To nemá sám od sebe. To je Boží výzva. Co je to iniciativa řeholního života? To neznamená schovat se někde do ústraní před ruchem společenského života. To především znamená lidskou odezvu na to, že Bůh člověka volá. A člověk by měl ochotně odpovědět jako velký apoštol slovanských národů, sv. Konstantin, když byl vyzván šířit víru na Moravě: *"Poroučíš-li, pane, pro takovou věc půjdu s radostí pěší i bos i bez všeho, co Kristus zakázal svým učedníkům s sebou nosit."* (Život sv. Konstantina -Cyrila, 8)

Panna Maria je krásným příkladem této odpovědi na Boží podnět či výzvu. Největší Boží iniciativa spočívala ve Vtělení Božího Syna. A Panna Maria se přitom nejlépe ze všech lidí osvědčila. Největší boj byl sveden na Kalvárii. Tam i hrdinný Petr zklamal a utekl. Maria v tom boji vytrvala a stála. A podepírala ji její modlitba.

Celý katechismus lze vyjádřit slovy *Tajemství víry*. Tomuto *Tajemství víry*

věříme, a to jsou pravdy Boží, slavíme je a naplňuje je svým životem. Přitom to zejména prožíváme modlitbou. Tento vztah mezi člověkem a Bohem není jen něco chvilkového, ale je to něco plynulého a nepřetržitého. Právě proto se z katechismu dozvídáme o třech způsobech modlitby: modlitba ústní, modlitba rozjímavá a potom život modlitby. Proto se v ní projevuje celý život. A rovněž také proto nás vybízí Písmo svaté: *Modlete se stále*.

Konečně dlužno připomenout, že nový katechismus nazývá modlitbu *volání a přijetí tohoto volání, které vede k obrácení srdce*, k zásadní proměně lidského nitra v jeho myšlení, cítění a chtění. Takové Boží oslovení bývalo ve starozákonních dobách posláním proroků. Toto Boží volání k obrácení doléhá z církve svaté k nám všem. Křesťan řekne: *Ale to se týká nevěřících, protože my už jsme přece obráceni*. Pozor! Díky Boží milosti jsme snad odvrácení od mnoha špatností, ale stále máme co zdokonalovat. Tak dokonalí, abychom už nemuseli ničeho litovat, ještě nejsme. A také se máme stále víc a více přibližovat k evangeliu. Podle této radostné novozákonní zvěsti máme hodnotit každý svůj den.

Poslední závažný výraz z nového katechismu ohledně modlitby pochází z žalmu, a zní: *Hledat Boží tvář*. Tak jako prorok Eliáš, když byl v jeskyni. Prosit Boha: *Bože, ukaž mi svou tvář*. A neprojevil se ani v bouři, ani v hromu, ale nakonec v tom jemném vánku, v té ztichlosti a v soustředění.

Všechny tyto podněty nového katechismu, týkající se pojetí modlitby je třeba hluboce rozjímat:

Modlitba je *prožívání Božího tajemství*.
Modlitba je *dar*.
Modlitba je *setkání srdcí*.
Modlitba je *společenství života celého člověka s Nejsvětější Trojicí*.
Modlitba je *boj víry*.
Modlitba je *odpověď na Boží výzvu*.
Modlitba je *odpověď na volání k obrácení srdce*.
Modlitba je *hledání Boží tváře*.

I kdybychom však všechno z toho pominuli, ale zachovali si v srdci tu odpověď na Boží podnět, je to mnoho. Mluví se dnes hodně o svobodné Evropě a o evropském domě. Ale co je to evropský dům a domov? Je to především Boží podnět vyslovený Svatým Otcem z Velehradu. A Bůh i Svatý Otec čekají a modlí se za naši odpověď. Touží po odpovědi našeho slovanského srdce, které jediné může být svorníkem evropských národů a jejich kultury.

Svatý Cyrile a Metoději, přimlouvejte se za nás.

-sk-

Strážcem lidových obyčejů a tradic býval odjakživa venkov. Obyvatelé vesnic byli zakořeněni v Boží přírodě, v níž pracovali a uprostřed ní v chalupách bydleli. Čtvero ročních období stejně jako církevní rok prožívali vesničani s hlubokým porozuměním. Svědčí o tom lidové pránostiky a slavení svátků nebo zvyklostí. Perem i barvou to zachytili mistrři národa, např. Aleš nebo Lada. U nich kráčí napodobitel svatého biskupa Mikuláše s doprovodem návsí nebo mjí nízkuou chaloupku. Těžko bychom u nich hledali scénu, že by tato skupina procházela mezi činžáky velkoměsta, ač poslední dobou lze vidět, jak se Mikuláš se suitou veze tramvaj.

Tvůrcům nového člověka a nového světa moc na tom záleželo, aby posvátné a lidové tradice byly vyhubeny nebo aspoň přinuceny k pozvolnému zániku. Upadala tedy i svatomikulášská tradice nebo dostávala zesměšňující podobu, kdy Mikuláš bez anděla má za sebou roj čertů, tropících neplechu.

Vrátíme-li se do období před nástupem bolševiků, zjišťujeme s lítostí, že pro působivé napojení na onu dávnou tradici nejsou již tak příznivé podmínky. Svatý Mikuláš byl vždy považován za ryzího lidumila a štědrého přítele dětí, především chudých a opuštěných. Takových dětí jsou ve světě statisíce, ale ne u nás. A nosit dříví do lesa není už to pravé křesťanské obdarování, i když by se dost potřebných dětí u nás našlo, nebýt zaslepené lhostejnosti. Naštěstí je nemálo rodin, kde se děti těší na večer před svátkem svatého Mikuláše a dobří rodiče tradici obnovují nebo dodržují.

Do naší početné rodiny přicházel Mikuláš, kterého v krásném rouchu zastupovala tetička a neškodného čerta dělal strýček. Na jejich příchod jsme se těšili tak, že jsme na dveře od sklepa udělali 1. prosince křídou pět čárek a každý den se jedna smazala. Tak byl toužebně vyhlášen den jejich příchodu. Ta poezie nám dnes moc chybí. Za tichého sněžení a zvonění zvonečkem kráčelo více Mikulášů s doprovodem prosincovým večerem a směřovali do stavení, kde byly malé děti. Šli jako dobří duchové a nikdo se neodvážil je rušit nebo znevažovat. K nám přinášeli naši štedří příbuzní pod maskou světe velký koš domácího cukroví, jablíček i ořechů. Když jsme vyrostli z dětských botiček, tradice neskončila. Dokonce nám, dlicím mimo domov, posílávali rodiče krabičku s několika kousky domácího cukroví

a pár jablíček, abychom si prý připomněli naše krásné dětství u nich doma. Dokud jsme bydleli pohromadě, před svátkem svatého Mikuláše si někdo položil k posteli beranici, jiný talíř, misku nebo vysokou botu a ráno při probuzení se automaticky v polospánku natáhla ruka, aby zjistila, že je nadílka na svém místě. Ten pocit, že rodiče dokázali vždy i v čase hospodářské krize třicátých let připravit dětem skromnou nadílku, je pocit nezapomenutelný a plný úcty k lidem, kteří vlastně po celý život konali dobrodění podle evangelia, kde Pán nás učí neobyčejné taktosti, aby nevěděla levice, co činí pravice.

Mnoho se již vydalo peněz na nákladné pouti do ciziny. Ta nejkrásnější pouť je do chrámu na mši, na růžencovou pobožnost a potom s dárkem navštívit chudou rodinu, opuštěného samotáře, odstrčené děti nebo nemocného. A všude se tam setkáváme s Ježíšem a nestojí nás to ani halíř.

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

CO CHCE PAN VLNAS?

Recenze p. Vity Vlnase v Českém časopise historickém (1, 1993) je jedním z těch nechvalně známých pokusů o "občanskou popravu", kterými se česká literatura "vyznamenává". Oč vlastně jde? Doc. Dr. Antonín Kratochvíl, zasloužilý dlouholetý literární kritik a historik exilového písemnictví, vydal v roce 1990 (!) přetisk své knihy historických esejů "Oheň baroka". Odhlížíme od toho, že edice byla nakladatelem vyzádaná a vydaná velmi rychle, o čemž svědčí autorovo zdůraznění, že mu nebyla předložena ani stránková korektura a že tedy tam zůstaly chyby. Po tříletém zpoždění stála tato rozsahem malá knížka o baroku p. Vlnase za to, aby na ni napsal zničující recenzi a ČČH za to, aby na tento ne právě ušlechtilý pokus věnoval čtyři strany, když odbyl např. závaznou knihu Yvon Lacaze, L'opinion publique française et la crise de Munich (Bern 1991, 654 s.) pouhou jednou a půl strany.

Tři roky mlčení a pak arogantní vodopád odsudků, posměšků, urážek, polopравd atd. - Ano, v Kratochvílově knize v r. 1984 byly tiskové chyby, zde je nutno si uvědomit možnosti tisku českých knih v cizině! Pro exulanty, stejně jako pro nás (knihy byla dopravována v kolibřím vydání) mnoho znamenala. Však to také bylo oceněno

v anketě Svobodné Evropy roku 1985 a jinde.

Vlnas není sice první, kdo atakuje exil z takové pozice, ale je spíš okrajovou výjimkou. - Za koho vlastně mluví pan Vlnas? A komu vlastně tak hrozně vadí důsledný katolík Antonín Kratochvíl? On nikdy neskrýval, jak v brněnském úvodě knihy, tak při čteních a diskusích (např. v bývalém knihkupectví Čs. spisovatel v Brně na České ul.), že Oheň baroka nepovažuje za vědeckou práci, nýbrž jen za básnickou oslavu baroka, které bylo házeno na smetiště dějin. Vědeckou publikaci a odborné statě uveřejnil většinou později po studiích ve španělských archivech, dík doporučení prof. Chudoby. Panu Vlnasovi by neškodilo prostudovat také tyto archivy, pokud zná španělsky, či jiné cizí jazyky, což je předpoklad! Vlnas degradoval Kratochvíla do kruhu "katechetů Tiskové ligy". Kolik studií profesorů a katechetů z Tiskové ligy vlastně četl? Chtělo by se říci: Taková jména typu Vlnas zní zcela neznámě - ty prakticky jsou ovšem prastaré a prašpatné. Škoda, že ČČH se nad tím nezamyslel. O těch různých, především tiskových chybách, (např. Vlnas vypočítává tiskové překlepy: místo Tomáš Pešina z Čechorodu - Černochoodu, nebo vytýká u knihy Kučery a Raka špatný rok vydání 1984, místo 1983, ovšem o pár stránek dále je v knize správné datum 1983. Jasně přehlédnutí korektora, atd. Nezmohli se na víc, než na vypočítávání takových chyb, je to Vlnasova vizitka). Ale to je jen zdržování se detaily. O věcech, které Vlnas uvádí, by bylo možné také diskutovat - k čemu? Aby některý z pozadí napsal další laciné urážející referát? Máme nyní opravdu důležitější věci a na tři roky staré vzpomínání není čas. Při otištění recenze p. Vlnase bylo již stejně čtvrté vydání Ohně baroka rozebráno! Nestací to snad pro pobavení?

Pro redakci ČČH tento epitaf: - Na hrob, který mu kopají recenzenti typu Vlnase bude možno napsat "Zde v Pánu odpočívá skutečný kritický výběr historických prací a také slušnost české historické kritiky - P. Vlnas měl recht..."

Telefonicky jsem se otázala doc. Kratochvíla, zda četl Vlnasovu kritiku o "řetězu nesmyslů". Odpověděl: "Ano, pobavilo to mě a nejen mě. Myslím, že znám pozadí! Pana Vlnase je mně líto - doporučoval bych mu studovat baroko jak doma, tak i v cizině. To je vše! Nemá cenu se bavit o předvěčejším sněhu." Přestala jsem číst ČČH, byla by to ztráta času, neexistuje-li zde nyní výběr historických děl. (Chci-li číst o populární katolické brožůře, tak si vyberu jiný časopis.)

Jedna věc, která se všech dotkla, je s jakým arogantním despektem Vlnas mluví o vysokoškolských profesorech v exilu, kteří jsou mrtví a nemohou se bránit - o Bohdanu Chudobovi a Janu Strakošovi, kterého označil dokonce za hašteřivce: nepodíval se náhodou Vlnas do vlastního zrcadla?

Anna Fickerová

(Pokračování z 13. čísla Světla)

II. Vnější těžkosti

To, co bylo dosud řečeno o modlitbě, nesmí ztroskotat na vnějších těžkostech, na malém bytě, na denních starostech, na množství práce nebo na potíži najít klid k modlitbě a být zajištěn proti vyrušování.

Kdo spí v místnosti sám, pro toho bude nejsnazší zajistit si místo a klid pro denní modlitbu. Může využít prostoru pokoje a zaujmout takovou polohu těla, jaká odpovídá důstojnosti modlitby. Před křížem nebo svatým obrazem nad postelí je jeho posvátné místo, nebo v rohu pokoje, případně též před otevřeným oknem, kde při modlitbě může hledět k nebi. A pokud jde o polohu těla: vzpřímeně kleče se sepjatýma rukama, lehce opřen o kraj postele, nebo zpřima stoje, třeba i s rozpjatými pažemi, jak to komu odpovídá a co tomu říká tělesný pocit. V tom je třeba být svobodný a bez ostychu.

V křesťanské rodině musí být každému za všech okolností zaručeno a pevným zvykem chráněno prazákladní právo člověka, místo a příležitost k modlitbě.

Ten, kdo se modlí, nesmí ani rušit ani být rušen. I když se pravidelně modlí všichni společně, musí být zachováno místo pro osobní modlitbu jednotlivce.

Kdo bydlí s lidmi, před nimiž musí modlitbu skrývat, ten si musí umět pomoci. Ranní a večerní pozdrav se může ovšem pomodlit v posteli. Ale kromě toho se bude musit naučit využívat tichých míst dne: jízdy do práce, cesty tichou ulicí, čekání na stanici atd. I když se tam nemůže rozvinout žádná velká modlitba, přece je možná tichá blízkost u Boha. Čas od času bude však hledat klid tam, kde je možno jej nalézt: v domě Božím. Nebo také na procházce, snad i při tiché a pravidelné manuální práci. Nebo v sobotu večer u přítele, který mu zaručí klid a který je srozuměn s tím, že účelem návštěvy není rozhovor. Pro mnoho lidí bude nezbytné, aby si uvážene a důsledně zajišťovali vnější podmínky k živé vnitřní modlitbě. Budou tak jen následovat Krista, který často "odcházel na osamělé místo, aby se pomodlil", na horu nebo na poušť, zvláště když Ho mnozí hledali a ptali se po NĚm. Modlitba je nenahraditelná.

III. Pomoc k oživení

Jak by se asi změnila naše modlitba, kdyby nás Bůh najednou během modlitby slyšitelně oslovil? Kdyby nás zavolal nebo nám odpověděl? Kdyby nám sdělil Svou vůli, ptal se nás nebo nám dal znamení? Stěží můžeme domyslet, jaká by pak byla

naše modlitba. Od toho dne bychom se jinak modlili a sami bychom byli jiní.

Podobným způsobem může se modlitba stát novou a jinou, zjistíme-li, že modlitba vůbec není především povídání. Kdo se snaží o usebrání před modlitbou (jak o tom byla řeč výše), stále, den ze dne, dlouhou dobu, ten pozná, že tím něco získává. Bůh se mu přiblíží. Vstoupí mu zřetelně před duši. Ne však jen lidským dotekem, nýbrž jako působící Bůh, vnitřně. V žalmu se o tom mluví těmito slovy: "Chci naslouchat, co Bůh mluví v mém nitru." Proto se při modlitbě máme častěji Boha ptát a mnoho věcí se nám při modlitbě vyjasní. Tak k nám Bůh mluví.

Ale mluví ještě jinak. Jako by se Bůh mohl obrátit přímo na tebe a slyšitelně tě zavolat, tak mluví k tobě osobně slovem Písma svatého. I když je určeno všem lidem, přece má Bůh na mysli každého z nás. Proto je velmi plodné po soustředění přečíst nějaký výrok z Písma svatého a vnímat jej jako Boží oslovení; poslouchat ten výrok, zabývat se jím, prosit o pochopení, být ho poslušen, přijmout jej. Takové přijetí Ježíšových slov je jakési svaté přijímání svého druhu. Takovými slovy se může modlitba zcela nově rozvíjet. Je pouze třeba živě si ujasnit toto: Ježíš těmito slovy oslovuje mne osobně. Skoro všechny části evangelí a mnoho jiného v Novém zákoně lze chápat tímto způsobem.

Budíž zde pro začátek uvedeno několik vhodných míst, aby se uspořilo dlouhé hledání. Ale vezmi vždy jen jedno, druhé až při další modlitbě.

"Já jsem chléb života" (Jan 6,48) - a já z Něho žiji. - "Žizní-li kdo, pojd' ke Mně a pij. Kdo ve Mne věří, proudy živé vody poplynou z jeho útrobu, jak praví Písmo" (Jan 7,37-38) - a já mohu z jeho zdrojů pít. - "Já jsem vzkříšení a život; kdo ve Mne věří, byl i umřel, bude žít" (Jan 11,25) - v tom je můj osud. "Já jsem cesta a pravda a život" (Jan 14,6) - každé z těchto slov jednotlivě - "Kdo Mne miluje, bude zachovávat Mé slovo; a Můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek." (Jan 14,23). "Já jsem pravý vinný kmen..." (Jan 15,1 a další). - "Až pak přijde onen Duch pravdy, naučí vás každé pravdě" (Jan 16,13a) - teď při mé modlitbě. - "Mým pokrmem je činit vůli Toho, jenž Mne poslal, a dokonat Jeho dílo" (Jan 4,34) - tak by tomu mělo být i u mne. "I přišla Jeho matka a Jeho bratři... kdo plní Boží vůli, ten je Mým bratrem i sestrou i matkou" (Mk 3,31-35) - poslední verš mluví o mně. - "Neprosím však jen za ně (za apoštoly), nýbrž i za ty, kteří skrze jejich slovo uvěří ve Mne" (Jan 19,20) - i za mne. "Který člověk z vás, má-li sto ovcí... Radujte se se mnou, neboť jsem našel tu ztracenou ovcí" (Lk 15,3-7) - tak jde Pán za mnou. "Pojd' za Mnou" (Mt 9,9) - tak volá i mne. "Kdo miluje otce nebo

matku víc než Mne, není Mne hoděn" (Mt 10,37) - jsem už Ježíšovým učedníkem? "Co jste ne učinili jednomu z těchto Mých nejmenších bratří, ne učinili jste ani Mně" (Mt 25,45) - právě dnes! "Mistře, které přikázání z Zákoně je největší? Ježíš mu řekl: Milovati budeš... V těchto dvou přikázáních záleží celý Zákon i proroci" (Mt 22,36-40) - je to i pro mne to největší?

"Ať neví tvá levice, co činá tvá pravice, a tvůj Otec, který vidí v skrytém, ti odplatí" (Mt 6,4) - vim o tom, věřím tomu, stačí mi to? - První prosby modlitby Páně (Mt 6,9-10) - vypadá u mne takto pořadí jednotlivých záležitostí? Jaký obrat toto pořadí předpokládá? - "Bůh otevřel její (Lydiino) srdce, aby byla pozorná na to, co Pavel mluvil" (Sk 16,14b) - to se děje i se mnou, teď, v tomto okamžiku. - "... aby byli povzbuzeni ve svém srdci a jsouce spojeni láskou dospěli také k veškerému bohatství plného porozumění, k úplnému poznání tajemství Boha Otce a Krista Ježíše" (Kl 2,2) - děje se to i u mne? "Vždyť všichni ti, kteří se dávají věsti Duchem Božím, jsou synové Boží... Ano, i Duch vydává svědectví s naším duchem, že jsme Božími dětmi." (Řím 8,14-16) - "Nevíme totiž, zač bychom se měli modlit, jak je zapotřebí; ale Duch sám se přimlouvá za nás..." (Řím 8,26 a 27) - "Neboť jsem přesvědčen, že ani smrt ani život, ani andělé..., ani věci přítomné ani budoucí, ani síla ani výška ani hloubka, ani žádné jiné stvoření nás nebude moci odloučit od Boží lásky, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu" (Řím 8,39-39) - mohu se takto modlit? - "Znám tvé skutky, že nejsi ani studený, ani horký. Kéž bys byl studený anebo horký! Takto však, poněvaď jsi vlažný a nejsi ani horký ani studený, vyvrhnu tě ze svých úst" (Zj 3,15-16) - hodí se na mne ta slova, nebo tato: "Znám tvé skutky i tvou práci a trpělivost... ale mám proti tobě, žeš opustil lásku první" (Zj 2,2-4). Vidění o Božím trůnu a o klanění nebeských bytostí (Zj 4,1-11) - snad se můžeš před tímto obrazem modlit.

IV. Bůh mluví

Snad se ti jen s námahou daří vyjít z krátkých slov Písma svatého. Snad to půjde lépe, bude-li před tvou duší velký a mocný obraz Boha. Proto nech někdy Boha mluvit ke své duši např. těmito slovy:

Já jsem ten, který jsem,
Já jsem tvůj Bůh.
Objímám nezměrnost vesmíru,
pronikám nepatmost všech věcí,
neboť všechno vyšlo z Mé ruky.
Má paže není krátká, Má moc nemá hranic
a není nikoho, kdo by mohl odporovat Mé vůli.
Záhadné zvraty temného osudu,
vznik a zánik všech lidí a věcí,

ZE SVĚTA ...

všechno řídím a nesu s jistotou.
Já jsem hořící světlo pravdy a spravedlnosti.

Každé svědectví pravdy je svědectvím pro Mne

a každé vítězství spravedlnosti je Mým vítězstvím

a začátkem dokonalosti, kterou vytvářím.

Já jsem vševidoucí oko,
před nímž je vše otevřeno.

Přede Mnou není žádného tajemství.
Strašlivé propasti zloby a hříchu

stejně jako zářivé zahrady svatého nitra duší

se otevírají před Mnou; neboť všude jsem Já.

Já jsem cíl a konec každého stvoření.

Já jsem věčně lákající cíl myslícího ducha,

Já jsem nezměrně naplnění tužeb lidské bytosti,

Já jsem pro každou věc blaženosti bez hranic,

neboť jsem věčně blažený Bůh.
Modlitby všech národů pronikají ke Mně

a oběti všech zemí;
neboť ve všech lidských srdcích dávám zaznívat

hlasu svědomí jako volání herolda a touze po Mně.

Já jsem poslal na svět Svě Slovo a Svého Syna.

On Mě vytvořil lid vykoupený a svatý,

naplněný Mým božským životem.
Vystavěl jsem si pomník

jako světlo před celým světem,
aby uchovával Mého Ducha,

aby uděloval Mou milost,
aby mluvil Mé slovo,

aby rodil Mé děti a přiváděl je ke Mně,

aby žil Mým životem: Svou Církev.
Já jsem láskou naplněné srdce,

vše objímající náruč,
nejsvětější, nejčistší láska.

Kdyby všichni otcové snad zapomněli na své děti

a všechny matky na svá nemluvnata,
Já na tebe nezapomenou,

neboť jsem si tě zamiloval věčnou láskou.

Přijdu a vezmu si tě k Sobě,
přijdu a zřídím Svě království,

přijdu a obnovím všechno.
Nebude už smrti ani žalu,

nebude nářku ani bolesti.
Každou slzu osuším,

každou ránu zahojím.
V Mém království je mnoho příbytků.

Národy přivedu do jejich domovů,
králové ke Mně přinesou svou nádhru,

v jejich středu však budu přebývat

Já

a budu jejich světlem

a jejich věčným naplněním.
Pak budou spravedliví jásat

a každé koleno se skloní

a každý jazyk bude velebit Mne, věčného Boha,

Otce,
Syna

a Svatého ducha.

(Pokračování v příštím čísle)

* Italská policie požádala o pomoc při udržování pořádku zejména na jihu státu armádu. Jak oznámilo ministerstvo obrany, vojsko vyhoví této žádosti, kdykoli bude zapotřebí.

* Soudce jihoizraelského města Beerševa rozhodl soudní spor učitele, který prodělal infarkt v důsledku "týrání od žáků", se státem, od něhož požadoval odškodné, ve prospěch učitele.

* Německý zdravotnický týdeník DMW zveřejnil stále častější názor německých lékařů, že podávání antibiotik při chřipkových onemocněních je neúčinné a pro organismus škodlivé, neboť ho oslabuje.

* Ruská policie musela posílit osobní ochranu generálního prokurátora A. Kazannika, jemuž anonymní dopisy hrozí "vykucháním zaživa", nebude-li propuštěn z vězení jeden z vůdců protijelcinovské vzpoury R. Chasbulatov.

JÓGA A TRANSCENDENTÁLNÍ MEDITACE

Výňatek z úvodní kapitoly knihy "Mais delivre nous du Mal..." od Dr. Madre, bývalého člena lékařské lurdské komise, která posuzuje lurdská uzdravení, primáře psychiatrické léčebny sv. Lukáše (komunita Blahoslavenství, Mortain, Francie) a jáhna.

Vydala edice Pneumatheque jmenované komunity (dříve Lev z Judy a obětovaný Beránek) Paříž 1979. - Imprimatur: Albi, le 24 avril 1979 Robert Coffy, arcibiskup.

Mnoho lidí se dnes u nás oddává této velmi staré disciplíně nazvané jóga, a činí tak z různých důvodů. Jedni považují jógu za metodu duševního soustředění, pro druhé je prostým cvičením fyzické relaxace a psychologické uvolnění. - I když skutečně počáteční etapy (asi první tři stupně z osmi) jóginské praktiky se zdají být svůdné na psychologické úrovni, je třeba zdůraznit fakt, že jóga není nikdy jen banální technikou oddechu, i když zdání a psychoorganické účinky to naznačují.

... I když to člověk Západu nepochopí (jeho myšlení a citění jsou velmi odlišné od Východního), Ind zdůrazňuje, že vidí v józe praktiku hlavně duchovní.

... V naší studii se budeme zabývat neslučitelným charakterem, který existuje mezi technikou jógy a duchovním životem křesťana. Nebudeme používat jen argumentů teologických.

ale přejdeme rychle ke konstatování lékařskému, což je ostatně cílem těchto stránek. (pozn. překl.: Obsahem knihy je skutečně velká řada případů z lékařské praxe autora, ukazující na nebezpečné psychologické následky jógy a dále pak její náhražky transcendentální meditace.)

Dále čteme: "V křesťanském pohledu na člověka je přirozenost lidská odlišná od přirozenosti Božské. Jestliže bytost lidská má také složku duchovní, neznamená to hned, že tato složka je Božská. Z tohoto pohledu člověk ve své přirozené touze vidět Boha nemůže sám v sobě najít žádnou strukturu, žádnou základnu, která by ho vynesla jeho vlastní silou a rozvojem k Bohu. V hinduismu tato struktura existuje. Je to ono pověstně individuální "já", kteréžto "já" činí z člověka jakousi částici Božství (pantheismus). Mohli bychom to nazvat jakousi konsubstancionalitou mezi Bohem a člověkem, která dokazuje, že po překonání určitých zkoušek se člověk může sám zbožstit.

Přístup křesťanský je opačný, protože člověk není absolutně konsubstancionalní s Bohem, protože jeho přirozenost není Božskou ani částí, a navíc je jeho přirozenost narušena prvotním hříchem. Z čehož vyplývá, že člověk přes svou přirozenou touhu dosáhnout Boha, nemůže tak učinit bez Boží pomoci. Zde spočívá veškeré tajemství Vtělení, tajemství milosti.

Je jisté, že tvář v tvář Božství postoj člověka bude radikálně odlišný v hinduismu a v křesťanství. Jestliže první postoj spočívá na voluntaristické askezi (za účelem rozvinutí svého osobního "já" způsobem zcela egocentrickým) a na stále více zdůrazňované duševní koncentraci, - druhý přístup bude čerpat především z adoratione a ze vzdávání diků (což hinduista vůbec nezná), určených k dosažení stavu úplného odevzdání sebe sama a z absolutní důvěry. Jestliže je v životě křesťana přítomna také askeze, je prováděna v hluboké touze po očistění od toho, co, jak se zdá, škodí. Pro tuto křesťanskou askezi je charakteristické obětování sebe sama a pokora.

A tak můžeme bez potíží poznat úplnou rozdílnost těchto dvou přístupů, z nichž každý spočívá na hodnotách opačných, a tudíž neschopných, aby vstoupily do plodného spojení.

... Máme zde před sebou koncepci nadpřirozeného světa, světa zcela protichůdného k světu obcování svatých s jejich vroucími přimluvami za každého... Abychom to vyjádřili slovy velkého katolického teologa Hanse Urse von Balthazara: "Orientální meditace nezná lásku, kterou nás obdarovává Bůh."

(Přel. F. Maliňák)

MILOSRDNÍ BRATŘI VE VIZOVICÍCH

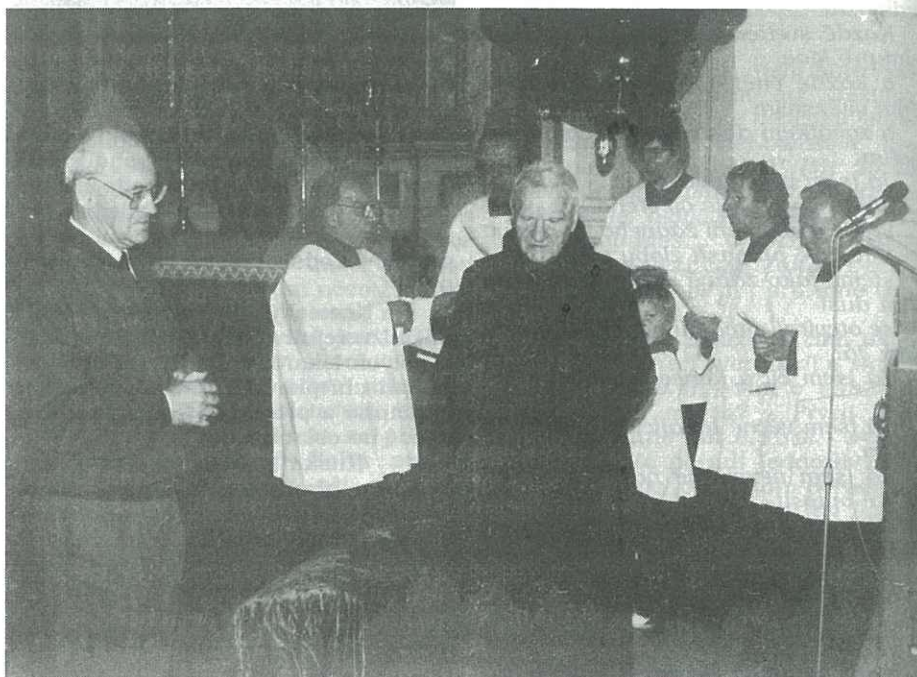
V říjnu navštívil Českomoravskou provincii Milosrdných bratří generální představený řádu P. Brian O'Donnell, který se mj. zúčastnil se svým doprovodem slavnostního otevření církevní nemocnice ve Vizovicích. K zahájení činnosti nemocnice, která má mít asi 60 lůžek a kterou provozují Milosrdní bratři ve vlastní režii, sloužil mši svatou olomoucký arcibiskup mons. Jan Graubner; ten také posvětil nově otevřenou nemocniční kapli, zasvěcenou Panně Marii Matce dobré rady.

V dalších dnech navštívil nejvyšší představený řádu některé konventy provincie a nemocnice, které dosud čekají na schválení restitučního zákona, jehož součástí je navrácení zdravotnických zařízení Milosrdným bratřím.

P. generála doprovázeli jeho destitutori (rádcové) a provinciál Českomoravské provincie P. Stanislav Fiala.

Snímek je z návštěvy letovického konventu, kde P. generála (vlevo) přivítal místní převor Fr. Sanctus Rott.

Hubert Podsedník
Foto Bohumil Kocina

PRIVATIZACE, NEBO STÁTNÍ MONOPOLIZACE?

Daň z přidané hodnoty nám už začátkem roku pohnula s cenami. Samozřejmě směrem nahoru. Jedinou výjimkou byli drobní podnikatelé a obchodníci, jejichž roční obrat nedosahoval šesti milionů. Teď vláda schválila snížení této hranice na tři miliony. Tolik strohá zpráva, která málo informovanému mnoho neřekne. Alespoň do té doby, dokud nezjistí v maloobchodě nebo u řemeslníka, kde si dosud liboval přijatelné ceny, že i tady citelně podražili. Nikoli svojí vinou, nýbrž proto, poněvadž musejí platit tak jako velcí podnikatelé daň z přidané hodnoty. Hlavně, že se zaklínáme kouzelnou formulí tržního hospodářství. To však předpokládá různé ceny, jinak nelze mluvit o trhu, nýbrž o státním monopolu. Oč jde? O spiknutí proti spotřebitelům, hlavně těm s nižšími příjmy, aby si "odvykli" nakupovat lacino, když se dá přece nakupovat draho? Jistěže také. Stejně tak se jedná ale o útok proti drobným podnikatelům, kteří začínali z ničeho nebo z dluhů a jedině fakt, že nemusejí platit daň z přidané hodnoty, je drží nad hladinou a umožňuje jim jakž takž prosperovat. Velkým podnikatelům se stamilionovým ročním obratem tato úprava jediné prospěje, zbaví je konkurence malých firem. A to nejdůležitější ze všeho? Kdo jsou ti velcí a kdo máli podnikatelé s obratem pod šest milionů? Velcí manažeři byznysu museli většinou mít peníze hned po listopadu. To znamená, že je ještě před listopa-

dovým převratem museli nějak získat, nechceme-li použít výrazu nadržet. Jinými slovy tedy museli mít přístup k finančním zdrojům. A ten jak známo se nezískal bez legitimace KSC v kapse a vlivného postavení v tehdejší establishmentu (nebo estéblišmentu). A ti drobní řemeslníci nebo obchodníci? Buď získali živnost v restituci, když bolševici buď přímo jim nebo jejich rodičům tuto tzv. "znárodnili", mnozí poznali na vlastní kůži komunistické koncentráky. Nebo jsou to mladí odvážlivci, kteří vstoupili do podnikatelského světa s rizikem a důvěrou. Morální cit je-

dnoznačně napovídá, koho z těchto dvou kategorií by měl stát podpořit. Žel, vláda se rozhodla dát přednost těm, kteří prosperovali i za komunismu, přesně řečeno těm, kdo sami k tehdejší nomenklatuře patřili. Malí živnostníci, obchodníci a řemeslníci, kteří byli po tzv. Vítězném únoru mezi prvními likvidováni, zakoušejí v jiné formě totéž. Zcela v rozporu s požadavky privatizace. Ach ne! Tady si na privatizaci jenom hráme. Ve skutečnosti jde o státní monopolizaci jako za komunistů. Jenom jinými metodami a s jinou terminologií.

Radomír Malý

ROZHLASOVÁ UNIVERZITA ZŮSTÁVÁ

V souvislosti s úspornými opatřeními americké vlády vůči rozhlasu Svobodná Evropa se vyskytly též obavy o některé pořady její české stanice. Mezi katolíky byla oblíbená zejména Rozhlasová univerzita, redigovaná doc. dr. Antonínem Kratochvílem, známým nejen ze "Svobody", ale též z Hlasu Ameriky. Je synem brněnského katolického filozofa Josefa Kratochvíla, literárním historikem a kritikem, členem Křesťanské akademie v Římě a dalších organizací. Můžeme ujistit všechny posluchače, že Rozhlasová univerzita nadále bude fungovat bez omezení tak jako dosud.

Doc. Kratochvíl vydal letos seznam všech přednášek tohoto pořadu od r. 1985. Díky jemu se posluchači dozví-

dali o tomismu, o katolickém existencialismu, o katolickém baroku, o komunisty umlčených básnících Václavu Renčovi, Janu Zahradníčkovi, Zdeňku Rotreklovi a dalších ožehavých tématech. Mezi přednášejícími se objevují zvučná jména rektora Katolické univerzity v německém Eichstädtu Mikuláše Lobkovice, prof. Antonína Měšťana, doc. Antonína Kratochvíla a dalších osobností české domácí i exilové scény. Rozhlasová univerzita věnovala dostatek prostoru katolicismu. Posluchač si z jejich relací odnesl objektivní poznatek, že katolická víra nerozlučně patří k českému i světovému životu a kultuře. Za to patří jejimu tvůrci doc. Kratochvílovi uznání a dík.

DESA TERO BOŽÍCH PŘIKÁZÁNÍ ZNÍ...

CHRISTOPH CASETTI, GENERÁLNÍ VIKÁŘ V CHURU, ŠVÝCARSKO

9/ Nepožádáš manželku svého bližního...

Podstata tohoto přikázání je už obsažena v přikázání šestém. Proč se ještě připomíná v devátém? Není to jedno a totéž?

Je a není. Samozřejmě, že už šesté přikázání nese s sebou zákaz manželské nevěry jakéhokoliv druhu, ohlašuje bez výjimky morální nepřipustnost sexu mimo manželství. Jenže odvěst bližnímu manželského partnera není jenom hříchem smilstva, hříchem špatného, marnotratného hospodaření s pohlavní energií, je proviněním, které zasahuje ve starozákonním smyslu i oblast nedotknutelnosti vlastnictví bližního. Ve Starém zákoně do jisté míry muž chápal ženu jako své "vlastnictví". Pod sedmé (a desáté) přikázání však tento hřích nespadá, což je dokladem, že tzv. "vlastnictví ženy" nebrali Židé jako vlastnictví nějakého předmětu. Už v Genesi čteme, že Bůh stvořil ženu z mužova žebra, což je vykládáno, že pod žebrem se nachází srdce člověka, zdroj lásky. "Vlastnictví" manželky ve Starém zákoně znamená tedy zvláštní, zcela mimořádný vztah lásky, představuje jakési tajemné vzájemné patření si muže a ženy v manželství.

Odhlouďení bližnímu manželského

partnera je tedy něčím více než pouhým smilstvem a zároveň něčím víc než pouhou krádeží. Proto už Starý Zákon staví toto přikázání zvlášť, i když ho těsně přimyká k přikázání šestému. Jde totiž o smilstvo i krádež dohromady, jenže ne pouze ve fyzickém slova smyslu, nýbrž i v duchovním... Jedná se o hrubý a svědomý zásah do tajemství vztahu muže a ženy v manželství, toho tajemství, které člověk sám není stavu plně odhalit, probádat, vystihnout. Proto je hřích proti devátému přikázání obzvlášť těžký, neboť si uzurpuje právo vstupovat do oblasti, kterou Bůh člověku pouze poodhalil, nikoli však plně odhalil.

Zároveň je také porušením práva člověka na intimitu a nedotknutelnost jeho vztahu k manželskému partnerovi. To, co prožívají muž a žena v manželství vůči sobě navzájem, je pro druhého nesdílitelné a v tom je zakotvena jejich autonomie vůči druhým a tím i jedinečnost a neopakovatelnost. Odtud se odvozuje důstojnost člověka. Hřích manželské nevěry, odloučení bližnímu manželského partnera je tedy současně hrubým útokem na jeho důstojnost, násilím a porušením jeho práva na intimitu a ne-

dotknutelnost citu a vnitřního prožitku ve vztahu k bytosti druhého pohlaví, s ním spojil svůj život. Proto i katolická církev pokládá tento hřích za obzvlášť závažný a zpovědník má povinnost odepřít penitentovi rozhřešení do té doby, dokud hříšný poměr narušující řádný manželský život jeho nebo druhé strany beze zbytku nezruší.

Z DOMOVA ...

* Sdružení majitelů lesů nesouhlasí s principy lesnické politiky ministerstva zemědělství, kterou považuje za "socialistickou".

* Od r. 1991 se počet diabetiků v naší zemi ztrojnásobil. Oznámil to předseda Svazu diabetiků J. Chejstovský.

* Občanská demokratická aliance má podle oznámení 2300 registrovaných členů, což je čtyřnásobek proti počtu při posledních volbách.

* Nejvíce investic zahraničních firem do ČR (31%) pocházelo z Německa. Následovaly USA (29%), Francie (13%), Belgie (8%) a Rakousko (5%).

DVĚ PERLY

Naši věřící znají hudební skladbu Pavla Křížkovského o sv. Cyrilu a Metodějovi pod názvem Dvě hvězdy. My budeme hovořit o dvou perlách, které se u nás představují skrze katolický tisk. Jde o sv. Maxmiliána Kolbeho a P. Františka Jordana. První je známým mučedníkem z koncentračního tábora Osvětim, kde položil život za spoluvězně, druhý zakladatelem řeholní Společnosti Božského Spasitele - salvatoriánů. První z této dvojice je poznatelný skrze dvouměsíčník "Immaculata", jejíž osmé číslo už vyšlo, druhý skrze salvatoriánský čtvrtletník "Proč", v letošním roce nabízející své třetí číslo.

Katolických časopisů, které hlásají pravdu Kristovu "vhod či nevhod", je ve světě jako šafránu. Tím spíše je třeba vyzdvihnout, že tyto dva se mezi ně řadí. Co je jejich náplní a obsahem? Immaculata seznamuje své čtenáře na pokračování s životem sv. Maxmiliána Kolbeho, s duchovními úvahami a informacemi o ochraně nenarozeného života a boji proti pornografii. Proč sděluje cenné údaje o minulosti i přítomnosti Otců salvatoriánů, kteří po listopadu r. 1989 jako jiné řehole se pustili znovu aktivně do práce, dále publikuje křesťanskou poezii, postřehy o sakrální hudbě, duchovní meditace Carla Carreta, homilie mons. Ladislava Simajchla aj.

NA AKTUÁLNÍ TÉMA:

O HANOBENÍ ÚSTAVNÍCH ČINITELŮ

Pro křesťana platí, že urážet a hanobit druhého je hřích bez ohledu na to, jestli jde o prezidenta nebo lupiče. Nositel světské autority nadto má podle sv. Pavla nárok na úctu, která přísluší každému, kdo dostal svou moc od Boha. Proti této úctě však není žádným proviněním oprávněná kritika a nazývání věci pravými jmény. To je součástí demokracie. Pokud navrhovaný zákon postihující hanobení ústavních činitelů bude dostatečně limitován ústavními a dalšími paragrafy zaručujícími tuto svobodu kritiky, potom se není nutno znepokojovat. **Jenže snadná zneužitelnost tohoto zákona nutí k opatrnosti.** Zvlášť v situaci, kdy bývalé komunistické nomenklatury nejenže nebyly zbaveny své moci, ale naopak ji mnohdy posílily, zejména v ekonomické sféře. Dokud se tady nic nezmění, dočud bude takový zákon představovat vážné nebezpečí pro demokracii a lidská práva. Ostatně ve většině západních demokracií je takovýto zákon už dávno přežitkem.

ANDĚL STRÁŽNÝ

by měl pravidelně vycházet od ledna 1994.

Povídky, pohádky, verše, kresby, soutěže dětí i dospělých (32 stran, obálka dvoubarevná).

Půjde již o 67. ročník tohoto kdysi tak hojně čteného měsíčníku.

Cena 4,50 Kč (10 čísel za rok).

Přihlášky na adrese: Zdeněk Rezníček, Štouračova 8, 635 00 Brno.

Vydává sdružení křesťanských umělců Sursum corda s nakladatelstvím Arca JiMfa Třebíč.

Pestrost výběru katolických periodik, na niž narážíme při návštěvě západních zemí nebo i Polska či Maďarska, by měla být samozřejmostí také u nás. Doufáme, že brzy to bude znát i na stolečcích s náboženskou literaturou v našich kostelích. Immaculata i Proč nejenže patří k této pestrosti, ale nabízejí pravou, nefalšovanou nauku Cirkve, kterou podávají srozumitelným a přijatelným způsobem. **Immaculatu je možno si objednat v nakladatelství Cor Jesu, Čapková 10, 73701 Český Těšín; Proč na adrese Edice Salvator, Koberčice 86, 79826 Nezamyslice.**

-rm-

Ohled na lidská práva tvoří přirozený základ příznivého vývoje kultury. Proto nám Jan Pavel II. říká, že "po pádu komunistické moci prožíváme dnes převahu demokratického ideálu, spojeného s živým povědomím lidských práv a péči o jejich dodržování. Právě proto musejí národy, které nově utvářejí své vnitřní uspořádání, poskytnout demokracii výslovným uznáním těchto práv věrohodný základ" (*Centesimus annus*, 47).

O jaká práva se tu jedná? Svatý Otec připomíná, že duchovní zdroj a spojení všech lidských práv je náboženská svoboda. Náboženskou svobodou se rozumí právo žít v pravdě vlastní víry a v souladu s důstojností vlastní osoby. Od náboženské svobody se odvíjí všechna ostatní lidská práva, a to zejména:

- právo na život, včetně práva počatého člověka narodit se,
- právo na život v úplné rodině a v mravním prostředí,
- právo na úplný rozumový rozvoj a na svobodné hledání pravdy,
- právo na založení rodiny,
- právo na práci a na obživu sebe a své rodiny.

Jan Pavel II. připomíná výslovně právě tato lidská práva, neboť dějiny ukazují, že zejména tato práva byla nejvíce ohrožována a omezována komunistickou zvlášť. A nejvíce z těchto práv bylo omezováno právo na svobodu víry. Komunistická moc pronásledovala každé náboženství jako přežitek minulosti, hodný naprostého vyhlazení. Přitom je příznačné, že i ve stíhání různých druhů náboženství byly v českém národě jisté rozdíly. Některá náboženství byla stíhána více, jiná méně. Nejvíce byl komunistický útlak zaměřený proti katolickému náboženství a katolické církvi. Méně pak proti protestantským náboženstvím, a snad nejméně proti tzv. Československé církvi.

Katolíci v komunistických poměrech skutečně potvrdili opravdovost svého náboženství a jeho skutečnou spjatost s osudy lidstva tím, že to byli především oni, kdo důrazně vystupovali s obhajobou všech lidských práv proti jejich omezování komunistickou mocí. Zejména v dokumentech II. vatikánského koncilu, ale také v řadě společensky zaměřených encyklik se objevují podněty, na které s úspěchem navazovali duchovní i křesťané žijící a působící ve světě. To byly rozhodující podněty také pro nevěřící a hledající pravdu. Ti se pak sdružovali do různých spolků, aby odhalováním křiklavých případů porušování lidských práv burcovali kulturní veřejnost světa.

Je velmi pokrokové, že Jan Pavel II. zařazuje k právu narozeného člověka na život také právo na to, aby klíčící život v lůně matky došel svého naplnění. Tím se dotýká velmi choulostivé otázky, ke které se Sv. Otec nejednou vrací.

Dále právo na život v úplné, ucelené rodině: Jak přijde mládež k to-

mu, že má žít v rozvrácené nebo neúplné rodině? To souvisí s manželským zákonodárstvím. Toto zákonodárství sice vychází vstříc manželům a manželkám, když jsou nespokojeni, ale nehledí na dítě a na jeho pokojný a vyrovnaný růst. Děti mají právo na život v úplné rodině. Jedině tam je zaručen pokojný a souladný rozvoj osobnosti člověka. Každé dítě má přirozené právo na otce a na matku. Třebaže se v důsledku nějaké nevyčlelitelné nemoci nebo smrtelného úrazu z některých rodin stávají neúplné rodiny, nebo dokonce děti osiří, mají děti právo na život v úplné rodině. Odtud vyplývají povinnosti jak pro rodiče, tak pro stát. Zákonodárství, zabývající se manželstvím a rodinou většinou dosud nedoceňuje tyto skutečnosti.

Úkolem zákonodárství a státu je zajistit plnost rozvoje každého příslušníka společnosti v těchto třech oblastech:

- v právu na život, zahrnujícím také právo počatého člověka na narození se,
- dále v právu na život v úplné rodině,
- a konečně v právu na životní

rozvoj člověka v mravním prostředí, plném spravedlnosti a lásky.

Ačkoli nelze popřít, že stát a zákonodárství ve vztahu k rodině něco skutečně plní, přesto je jasné, že v tomto směru trvá ještě mnoho nedostatků. A církev na tuto okolnost upozorňuje. Vždyť nebude-li stát plnit tyto své úkoly, není možno aby se kultura obnovovala a rozvíjela. Úcta k životu nejen duchovnímu, ale i tělesnému, úcta k životu všeho živého tvorstva musí se stát základem a normou veškeré kulturní tvorby. Jak daleko je tomuto vzornému stavu vzdálen náš současný demokratický stát a jeho zákonodárství?! To nám dokresluje pohled na umění, na film, na módu, na televizi, na novinové stránky. Co všechno tam vidíme, co všechno je tam vystavováno se schválením místních úřadů, někdy doslova doporučováno, a někdy v jistém slova smyslu lidem vnucováno.

Maria, Matko Boží, která jsi provázela svého Syna, doprovázej také náš národ. Vyprošuj nám, abychom i my našli rozhodnost a vytrvalost pro rozvoj zdravé kultury, která je prostoupena úctou ke všemu stvořenému životu. P. Tomáš Bahounek OP

O VZTAHU CÍRKVE A STÁTU

Církev a stát jsou společenstvími, sledujícími odlišné cíle. Přitom musí platit zásada jednoty právního řádu v rámci určitého území. Církev uznává a respektuje právní řád státu. Takovýto vztah vyúsťuje do bezkonfliktního pojetí principu svrchovanosti státu a jeho právního režimu. Pokud bychom uzítali opačnou zásadu, totiž svrchovanost církve nad státem a tak i církevních norem nad státními, nutně bychom došli k závěru, že z církve se stává stát a z církevní normy státní. Státní norma by tedy odvozovala svou relevanci ze svrchovanosti církve. Mylný je takový názor, podle něhož existence státu a církve znamená existenci dvou samostatných subjektů usilujících získat dominující vliv na tyž soubor norem a podle toho, kdo získá převahu, ten získá i svrchovanost nad poraženým. Takovéto měření sil však odráží jen politickou situaci ve společnosti.

Odluka tedy neznamená nezávislost a samostatnost obou subjektů na témže souboru norem. Je to zásada, podle které stát nemá upravovat záležitosti náboženské a církevní. Stát stanoví jen nezbytné podmínky pro existenci církve, aby její činnost se opírala o právní základ. Přitom se jedná výlučně o stanovení povšechného rámce, nikdy ne obsahu; ten si stanoví církev sama. Stát při tom má vycházet ze zásady, že ve svůj prospěch může církev omezit jen natolik, nakolik omezuje jakékoli jiné subjekty z důvodu zajištění své vlastní existence a práv ostatních občanů. Nikdy však nemůže jít o omezení zvláštní, odlišující se od obecné úpravy, platné

pro jiná společenství. Míra omezení církvi, ale i ostatních korporací, vyplývá z konkrétních podmínek, ale má vždy formální charakter a nesmí se dotýkat podstaty činnosti. Význam této konstrukce spočívá v tom, že stát položením právních základů pro činnost církve vezme pod svoji ochranu i veškeré církevní normy a postavy je naroveň odvozeným normativům a přízná jim právní relevanci. Tak je vyřešena i otázka závaznosti těchto norem ve vztahu k určeným subjektům a jejich postavení v právním řáde z hlediska zásadního postoje státu k nim. Tím je dán i postoj pro konkretizaci vzájemných vztahů mezi oběma soubory norem.

Opakem zásady odluky církve od státu je požadavek, aby stát co nejvíce upravoval poměry církvi, což by mohl činit ve prospěch církvi nebo k jejích škodě. V politické praxi však tyto zásady zůstávají nevědomě, leckdy však i záměrně nepochopeny. Princip odluky nemá nic společného s otázkou způsobu financování církvi. Nelze si představit, že odlukou vyloučíme církev z možnosti účasti na poskytování finanční podpory a naopak. Pokud se tak přesto stane, nic to nevyovídá o tom, zda je ve státě uplatněna zásada odluky ve smyslu shora uvedeném, či nikoli. Navíc celou problematiku musíme posuzovat s přihlídnutím ke konkrétním ekonomickým možnostem církvi. Totiž zda mají možnost vlastní výrobní prostředky (pole, lesy) nebo tato možnost je jim upřena. Tehdy nelze ani spravedlivě na církev požadovat, aby si veškeré prostředky obstarávala výlučně soukromými cesta-

SVOBODA A SOCIÁLNÍ SPRÁVEDLNOST

Mnoho lidí v postkomunistických zemích spojuje svobodu s okamžitým hmotným blahobytem. Když tak dlouho slibovaný pozemský ráj nepřinesl reálný socialismus, čekají ho od demokracie, a to hned. Podle průzkumu veřejného mínění v Polsku jen 18% dotázaných vidí smysl demokracie ve svobodě a v ochraně lidských práv, protože je považuje za absolutně prvotní hodnotu. Zato 46% národa považuje demokracii za potřebnou, jen když přinese blahobyt. Více než čtyřicetiletou bolševickou propagandou byl způsob myšlení lidí velmi vážně narušen. Projevuje se na nich "odcizení", t.j. jen konzumní přístup k životu a ztráta solidarity mezi lidmi, jak na to na mnoha místech poukazuje encyklika *Centesimus annus*.

Touto morální devastací si lze vysvětlit, že pod pojmem svoboda si mnozí představují spíše nezávanost a možnost dělat cokoli bez ohledu na morální zábrany a na odpovědnost, která ke svobodě nerozlišně patří. Za vlády reálného socialismu založeném na strachu, násilí a státním terorismu se nemohly "plně rozvinout" ty živly, které dnes převážně páchají trestnou činnost. Ruku těch, kdo sahají na život svých bližních, vede touha po rychlém zbohatnutí a po tom, aby co nejvíce "užili života". Chorobná touha po moci vede zase mnohé ctizádostivce k zakládání politických stran, jejichž pomocí by se chtěli realizovat. Obojí je výrazem duchovní nesvobody.

Naproti tomu mnoho mladých lidí, i schopných a talentovaných buď politiku odmítá jako špinavou záležitost nebo se nechce angažovat, protože odmítá se svobodou převzít také odpovědnost.

Ostatně marxismus se svobodou jednotlivce vůbec nepočítá. Jednotlivci tvoří masu, kterou vede strana. A stranicí vůdci na základě třídního uvědomění, nebo zákonu, které zná jen proletářská elita, disponují zvláštními vědomostmi o budoucím vývoji společnosti, kterou vedou "k světlym zítřkům". Reálný socialismus nejen nevyužíval, ale dokonce brutálně potlačoval sebemenší projevy samostatného myšlení, kreativity a svobody, která je klíčem k bohatství národů. Jednou z příčin zhroucení reálného socialismu bylo i přecenění síly kolektivu a podcenění síly individua. Společnost, která potlačuje svobodu, nemůže nikdy dospět k sociální spravedlnosti, nanejvýš k rovnostářství, které je nespravedlivé a nemravné.

A jak je to se svobodou a sociální spravedlností v západních demokratických státech? Nikdo nepochybuje o tom, že tam funguje tržní ekonomika a politické zřízení, které respektuje právo jedince na život, svobodu a hledání osobního štěstí. Na rozdíl od ztrnulého a dogmatického marxismu demokratický systém neslibuje všem

stejně úspěchy, ale nabízí všem stejnou příležitost. Jeho hlavní předností je využití nápaditosti, kreativity, nadání, schopnosti a imaginace miliónů lidských bytostí, které v totalitním systému musí "držet hubu a krok".

V demokracii však - podle Michaele Novaka, autora knihy "Duch demokratického kapitalismu" - dost dobře nefunguje morálně kulturní složka systému.

Není však právě absence morálních hodnot v dnešní západní společnosti příčinou toho, že se stále více lidí ocitá na okraji společnosti? Nesmíme také zapomínat na to, že podle statistických údajů 2-3% populace nikdy nepracovala, nepracuje a ani pracovat nebude, někteří dokonce už v třetí generaci. Tito lidé dostávají sociální dávky a různé podpory, ale nikoliv - podle principu subsidiarity - z nejnižší možné úrovně, tedy od církvi, spolku apod., které jsou potřebným nejlépe a nejlépe znají skutečné potřeby, ale od státu. To je ovšem nemotivuje ani k práci ani k odpovědnosti za sebe a společnost. Pomoc by měla vždy směřovat k svépomoci.

Proti "zaopatřovacímu státu" se vyslovuje i papež Jan Pavel II. v encyklice CA, čl. 48:

"V posledních letech jsme byli svědky značného rozšíření těchto intervencí, což vedlo do určité míry k novému typu státu, k "sociálnímu státu". Tento vývoj probíhal v některých státech s cílem vhodně překonat četné nedostatky a uspokojit nejruznější potřeby odstraněním forem bíd a vykořisťování, nedůstojných člověka. Vyskytlo se však nemálo různých výstřelků a případů zneužívání, které zvláště v poslední době vyvolaly ostrou kritiku sociálního státu, který byl označován za "zaopatřovací stát". Funkční poruchy a nedostatky v sociálním státě vycházejí z nesprávného pochopení úkolů státu.

Sociální stát, který přímo zasahuje a olupuje společnost o její odpovědnost, způsobuje ztrátu lidské energie a přebíjelost státních aparátů, které ovládá více byrokratická logika než snaha sloužit občanům. Ruku v ruce s tím jde nesmírné zvyšování výdajů."

Nejzávažnější je ovšem problém svobody a sociální spravedlnosti v rozvojových zemích. Problémy lidstva nabývají globálních dimenzí a vyžadují proto celosvětové řešení. Jde o problémy rozvoje a životního prostředí, porušování lidských práv, negramotnosti a j.. Díky sdělovacím a dopravním prostředkům se svět neuvěřitelně zmenšil. Obyvatelé celého světa se stali jakoby členy jedné rodiny, která je navzájem propojena spleť sítí ekonomických, politických a kulturních vazeb. Lidé si stále více uvědomují, že tento svět je světem všech lidí, a že lidská práva jsou všude na světě nedotknutelná.

Ing. Cyríl Martinek

mi. Navíc takovýmto postupem dochází k zeslabování výchozí pozice církve při jednání o vzájemném vztahu se státem a svrchovanost státu nad církví přestává odpovídat rovnovážnému pojetí, jak o něm byla řeč výše. Vztah státu a církve je tedy třeba stavět na co nejrovnějších výchozích podmínkách obou subjektů.

Z hlediska společenského církve plní řadu významných funkcí v oblasti duchovní, sociální a kulturní a má v každé společnosti své nezastupitelné místo. Stát ji potřebuje, tak jako potřebuje politické strany pro zajištění svého demokratického vývoje. I proto je otázka finanční podpory ze strany státu namístě, přičemž její míra bude přímo závislá na jejích ekonomické síle.

Dr. Václav Novotný

BISKUPOVÉ PROTI PILULCE

Jak oznámil tiskový mluvčí Biskupské konference České republiky P. Ing. Miloslav Fiala, čeští katoličtí biskupové se staví kategoricky proti uvedení antikoncepční pilulky RU 486 na náš trh. Tento preparát není jen antikonceptivum, ale též abortivum, neboť usmrcuje už lidský plod v matčině těle.

PROBLÉMY SE SVOBODOU

"Pravda vás osvobodí..." Tato Ježíšova slova stanoví motivaci poslední encykliky "Splendor veritatis", která touží být hymnem na svobodu. Ale čím je svoboda? Současná kultura dramaticky prožívá tuto otázku. Znamenáváme všeobecnou tendenci k absolutizování svobody s pominutím všech omezení i odpovědnosti. Takto chápaná svoboda je nepravdivá a nebezpečná... Člověk není skutečně svobodný, když se odchyluje od hlubokých a neměnných principů své přirozenosti. Mimo ně se stává otrokem svých nejhorších instinktů, otrokem hříchu a dosažené výsledky osobní i společenské nejsou ničím jiným než porážkami, jak dokazuje moderní zkušenost. Může osoba poznat tuto pravdu o sobě? Možná právě zde se nachází rozhodující otázka naší doby, tolik naplněné relativismem a skepticismem. Církev věří v moc rozumu, který - třeba s důsledku hříchu ztemnělý a oslabený - nás činí jistým způsobem účastníky světla Boží myslí a neustále ukazuje skrze svědomí morální pravdu. Rozum v ní nalézá pro sebe podporu a prohloubení od chvíle, kdy Ježíš, vtělené Slovo, nejen ukazuje člověku Boha, nýbrž zjevuje také plným způsobem člověka jemu samému. Kristus je Spasitelem člověka, osvoboditelem Jeho svobody...", tato slova řekl Sv. Otec Jan Pavel II. při nedávné generální audienci věnované encyklice "Splendor veritatis".

PRYČ S ANONYMITOU!

Stížností na náš parlament není málo. Jenže nemají svou vinu také sdělovací prostředky? Člověk si tuto skutečnost uvědomí po přečtení polského týdeníku *L'ad*, který ve svém letošním 38. čísle uveřejnil přesný seznam, jak který poslanec hlasoval ve věci potratového zákona. Čtenář se dozvídá vskutku překvapivé věci. Mnozí zástupci lidu, kteří se jinak ostentativně hlásí ke katolicismu, hlasovali například pro doplnění zákazu potratů v tom smyslu, aby tento zá- krok byl povolen ženám v "těžké mate- riální situaci", což v polské praxi neznamená nic jiného než ponechání v platnosti dosavadního komunistic- kého zákona z roku 1956. Jedním z navrhovatelů této změny byl na- příklad i bývalý vicemarsálek Sejmu Andrzej Wielowiejski, poslanec za de- mokratickou unii a předtím dlouholetý redaktor měsíčníku *Wież*. Pro změnu

hlasovali též Józefa Hennelowa, jinak významná redaktorka katolického a vysoce kvalitního *Tygodniku powszechného*, známý katolický publi- cista Bronisław Geremek a bývalý mluvčí *Solidarity* Janusz Onyszkiewicz. Je smutné, že tito poslanci hlá- sící se ke katolicismu a poctivě prak- tikující hlasovali v této věci společně s bojovným antiklerikálem Jackem Kuronem. Ke cti bývalé premiérky Hanny Suchocké, rovněž poslankyně za Demokratickou unii, slouží, že hla- sovala s malou menšinou poslanců své strany proti. Tadeusz Mazowiecki, první premiér po pádu komunismu, se hlasování zdržel. Rovněž současný předseda vlády Waldemar Pawlak, tehdy poslanec za Polskou stranu lidovou, hlasoval pro změnu. Jedno- myslně hlasovali proti poslanci Kře- sťanskonárodního sjednocení, rovněž

tak Leszek Moczulski, předseda Kon- federace nezávislého Polska, jedné z nejpravicejších stran, zvedl svou ruku proti této zákonné úpravě, jež chtěla zákaz interrupcí podstatně roz- mělnit. Polský čtenář se tak dozvídá, kdo je kdo a jak lze na kterého poslance spoléhat.

U nás marně čekáme na list, který by zveřejnil v případě projednávání zákona týkajícího se morální oblasti nebo životně důležitých zájmů pros- tého občana přesný popis, jak který poslanec hlasoval. Mnozí by to možná neuvítali, jejich vystupování na veřej- nosti a skutečné hlasování se totiž ne- vždy kryjí. Voliči ovšem mají právo být informováni. Nechť oni sami posoudí v příštích volbách spolehlivost a věro- hodnost takového poslance. Musíme si zvykat, to je demokracie, tak to v ní chodí.

Radomír Malý

POZOR! V tomto čísle naleznete objednávku na předplatné SVĚTLA 1994! Neváhejte!

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakla- datelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Sazba a grafická úprava Jaroslav Novotný, tisk Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor PhDr. Radomír Malý. Redakce: Mendlovo náměstí 1a, Brno, PSČ 602 00. Administrace: Matice cyrilometodějská s.r.o., Dolní nám. 24, Olomouc, PSČ 771 00. Telefon redakce 05 / 43 32 11 18 kl. 271, telefon administrace 068/ 52 228 03. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.

Postovně uvréváno

Novinové výplatné

Odesílatel:
Matice cyrilometodějská s.r.o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc